

35. Satamahallinto

Satamalautakunnan toimintakertomus v:lta 1948 oli seuraavan sisältöinen:

Satamalautakunta ja sen alainen satamalaitos

Lautakunnan kokoonpano. Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1948 filosofian tohtori B. R. Nybergh puheenjohtajana, professori P. R. Korpisaari varapuheenjohtajana sekä jäsenenä johtaja R. F. R. Hellström, ylivahtimestari U. L. Ilmanen, professori K. Kauppi, kivityömies A. N. Lehtinen, kirvesmies O. J. Leskinen, satamatyöntekijä E. Sjöblom ja varatuomari O. A. Tuurna. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja R. J. M. Granqvist.

Lautakunnan johtosäännön 9 §:ssä mainittuja asioita käsittelevään jaostoon valittiin lautakunnan puheenjohtajan lisäksi jäsenet Hellström, Ilmanen, Korpisaari ja Sjöblom. Jaosto valitsi ¹⁾ varapuheenjohtajakseen jäsen Ilmasen.

Lautakunnan ja sen jaoston kokoukset ym. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 18 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 617, kanslian diaarioon merkittyjen asioiden luku 1 001 ja kansliasta lähetettyjen kirjeiden luku 805. Pöytäkirjanotteita annettiin 716.

Jaosto kokoontui 14 kertaa ja sen pöytäkirjain pykäläluku oli 104. Jaoston pöytäkirjain otteita annettiin 191.

Satamalaitoksen ja sen osastojen päälliköt. Satamalaitosta johti satamajohtaja K. W. Hoppu ja osastopäällikköinä toimivat kansliaosastolla sihteeri V. K. Mielonen, kassa- ja tilivirastossa satamakamreeri E. U. Candolin, satamakonttorissa satamakapteeni J. A. Lehtonen, varastoimis- ja laiturihuolto-osastolla varastomistoimen johtaja E. W. Ehnberg sekä satamarakennusosastolla satamarakennuspäällikkö S. S. Randelin.

Satamalaitoksen edustus komiteoissa ym. Satamalaitoksen edustajaksi Helsingin olympiakisojen urheilulaitoskomiteaan lautakunta valitsi ²⁾ satamarakennuspäällikkö S. S. Randelinin ja Suomenlinnan ja kaupungin välistä liikennettä harkitsemaan asetettuun komiteaan satamajohtaja K. W. Hopun ³⁾; sataman aitaamiskysymystä tutkimaan asetettuun komiteaan satamalaitoksen edustajaksi kaupunginhallitus valitsi satamajohtaja K. W. Hopun ja lautakunnan jäsenen, johtaja R. F. R. Hellströmin, satamalaitokselle ja liikennelaitokselle palkattavan yhteisen laivaväen palvelusehtoja selvittävän komitean ja valtion käytössä olleesta satamajäänsärkijä Otsosta suoritettua korvauksen korottamista käsittelevän korvauslautakunnan jäseneksi satamajohtaja K. W. Hopun, sekä Kulosaaren siltakilpailun palkintolautakunnan jäseneksi satamarakennuspäällikkö S. S. Randelinin. Satamajohtaja K. W. Hoppu valtuutettiin ⁴⁾ edustamaan satamalaitosta voima- ja polttoainetaloudellisen yhdistyksen Ekonon vuosikokouksessa. Kaupunginhallituksen toukokuun 20 p:nä päätettyä oikeuttaa satamalaitoksen lähettämään edustajan

¹⁾ Sat. lk:n jsto 19 p. tammik. 1 §. — ²⁾ Sat. lk. 19 p. tammik. 40 §. — ³⁾ S:n 1 p. maalisk. 88 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. huhtik. 174 §.

tutustumaan Lontoon olympiakisojen järjestelytöihin lautakunta päätti ¹⁾ määrätä edustajakseen varastoimistoimen apulaisjohtajan T. V. J. Teräksen.

Matka-apuraha. Lautakunnan tekemästä ²⁾ esityksestä kaupunginhallitus myönsi helmikuun 19 p:nä konttorinhoitaja E. N. E. Raitiselle Englantiin suoritettavaa opintomatkaa varten 20 000 mk:n suuruisen matka-apurahan.

Pohjoismaiden satamajohtajain kokous. Helsingissä pidettiin toukokuun 24 ja 25 p:nä neljäs Pohjoismaiden suursatamien satamajohtajien kokous, johon osallistuvivat Tukholman satamajohtaja H. H. Linder, Tukholman vapaasataman johtaja Hj. Malmström, Göteborgin satamajohtaja E. Dellborg, Malmön satamajohtaja H. Kronblad, Kööpenhaminan satamajohtaja M. Blach, Kööpenhaminan vapaasataman johtaja O. W. Thielsen, Oslon satamajohtaja Y. Kjelstrup sekä Helsingin satamalaitoksen edustajina satamajohtaja K. W. Hoppu, varastoimistoimen johtaja E. W. Ehnberg ja varastoimistoimen apulaisjohtaja T. V. J. Teräs.

Satamaliiton liittokokous. Helsingissä pidettiin lokakuun 22 p:nä Suomen satamaliiton ylimääräinen liittokokous, jossa käsiteltiin jäsenmaksun korottamista ja uuden liikennemaksutaksan käyttöönottamista. Helsingin satamalaitoksen edustajina olivat kokouksessa lautakunnan puheenjohtaja B. R. Nybergh ja jäsenet U. L. Ilmanen ja E. Sjöblom sekä satamajohtaja K. W. Hoppu. Liiton jäsenmaksu päätettiin määrätä väliaikaisesti 25 penniksi jäsenkaupungin satamaa kolmena edellisenä vuonna käyttäneiden alusten nettorekisteritonimäärää kohden. Liiton hallituksen toimesta laadittu uusi liikennemaksutaksaehdotus hyväksyttiin Helsingin edustajien ilmoittaessa eriävän mielipiteensä ehdotuksesta.

Nosturinhoitajien työnseisaus. Helsingin satamanosturinkäyttäjien ammattiosaston vaadittua, että eräs satamalaitoksen palveluksessa oleva nosturinhoitaja oli siirrettävä toiseen virkaan sen johdosta, että hän osaston käsityksen mukaan oli esiintynyt nosturinhoitajien etuja vastaan, lautakunta asetti ³⁾ neuvottelijat käymään asiasta neuvotteluja nosturinhoitajien luottamusmiesten kanssa. Näiden neuvottelujen aikana nosturinhoitajat ryhtyivät lakkoon toukokuun 1 p:nä ja palasivat töihinsä saman kuukauden 11 p:nä. Työnseisauksesta aiheutuvien toimenpiteiden siirryttyä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, valtuusto kesäkuun 2 p:nä päätti, että työnseisauksen johdosta lakossaolleiden nosturinhoitajien virka- ja työsuhteessa Helsingin kaupunkiin ei lakon johdosta tapahdu muutoksia; että vuosilomia laskettaessa lakkopäiviä ei vähennetä vuosilomista; että lakkoajalta maksetaan palkka vähentämättömänä normaalisen työajan mukaan; sekä että lakkoon osallistuneille nosturinhoitajille ei lakko saa kaupungin puolelta aiheuttaa minikäänlaisia rankaisuuksia eikä muita toimenpiteitä.

Satamalakko. Satamatöissä sattuneet työnseisaukset, jotka eivät koskeneet palkkakysymyksiä, olivat toukokuun 24 ja 27 p:n ja lokakuun 22 ja 27 p:n välisinä aikoina.

Edellä mainitun nosturinhoitajien työnseisauksen aikana satamatyöntekijät ryhtyivät myötätuntolakkoon.

Taksojen ja maksujen muutokset ja korotukset. Sisäasiainministeriön tammikuun 14 p:nä vahvistettua kaupunginvaltuuston joulukuun 17 p:nä 1947 päättämän satama- ja liikennemaksujen korotuksen 500 %:ksi v:n 1939 hintatason mukaisista maksuista, kannettiin korotettuja maksuja tammikuun 24 p:stä lukien.

Nosturien käyttämisestä kannettavia maksuja korotettiin ⁴⁾ kesäkuun 1 p:stä lukien siten, että maksujen korotus on keskimäärin n. 300 % v:n 1939 hintatason mukaisista maksuista. Autonosturien käyttämisestä kannettaviksi maksuiksi vahvistettiin ⁵⁾ 600 mk tunnilta ja 350 mk puolelta tunnilta.

Aluksille annettavasta vedestä kannettavia maksuja korotettiin ⁶⁾ lokakuun 1 p:stä lukien siten, että vedestä otetaan 40 mk m³:ltä aluksen ottaessa vettä omilla letkuillaan ja 60 mk m³:ltä satamalaitoksen letkuja käytettäessä. Käytettäessä satamalaitoksen vesiproomua ja satamahinaajaa vedenottoon kannetaan 60 mk m³:ltä sekä lisämaksua kuljetuksesta ja pumppuamisesta 140 mk m³:ltä.

Kansanhuoltoministeriön hintaosaston vahvistettua satamatyöntekijäin palkkojen korotusten johdosta ahtaajien ns. maatyömaksujen muutokset korotettiin ⁷⁾ näistä mak-

¹⁾ Sat. lk. 7 p. kesäk. 256 §. — ²⁾ S:n 9 p. helmik. 65 §. — ³⁾ S:n 19 p. huhtik. 199 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. huhtik. 194 § ja 7 p. kesäk. 303 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. lokak. 474 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. syysk. 398 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. helmik. 58 §. ja 5 p. huhtik. 163 §.

suista riippuvan laiturihuoltotariffin maksuja vastaavasti. Hintaosaston kesäkuun 8 p:nä vahvistettua lautakunnan ehdotuksen ¹⁾ laiturihuoltotariffin perusmaksujen korottamisesta, ryhdyttiin uutta tariffia, jossa maksut on laskettu siten, että joulukuun 31 p:nä 1947 voimassa olleen tariffin maksuja on korotettu keskimäärin 14.4 %, soveltamaan kesäkuun 1 p:stä lukien. Palkkaviranomaisten hyväksytyä satamatyöntekijöille maksettavaksi talvikautena korotetut palkat päätettiin ²⁾ vastaavasti kantaa tänä aikana laiturihuoltotariffin maksut 10 % korotettuina.

Yleisen talletusvaraston työmaksuja korotettiin ³⁾ siten, että tavaran vastaanotosta ja luovuttamisesta työmaksu on 100 mk tunnilta tai tonnilta ja rautatievaunujen purkamisesta tai kuormaamisesta, tavaran punnitus siihen luettuna, 115 mk ja ilman punnitusta 105 mk tunnilta tai tonnilta. Huhtikuun 1 p:stä alkaen korotettiin ⁴⁾ työmaksuja siten, että vastaanotosta ja luovuttamisesta peritään 110 mk ja rautatievaunujen kuormaamisesta ja purkamisesta 150 mk tunnilta tai tonnilta, minkä lisäksi punnitsemisesta veloitetaan 25 mk tonnilta.

Vaakamestarien tuntipalkkiot. Lautakunta vahvisti ⁵⁾ pakkahuoneen ulkopuolella punnituksia ja mittauksia toimittavien vaakamestarien tuntipalkkion 115 mk:ksi tunnilta, johon tuli 4 %:n lisäpalkkio lapsilisä- ja kansaneläkemaksuja sekä vuosilomakorvauksia varten ⁶⁾.

Ruokamullan myynti. Kaupunginhallitus oikeutti huhtikuun 29 p:nä satamalautakunnan edelleenkin myymään multaa Herttoniemen teollisuusalueelta ja vahvisti sen hinnaksi 300 mk m³:ltä pellostä otettavasta ja 400 mk m³:ltä kasatusta mullasta.

Maa-alueiden vuokraukset. Satamalautakunnan helmikuun 6 p:nä 1945 tekemän päätöksen mukaisesti sovelletaan lyhytaikaisissa vuokrauksissa virallisesta elinkustannusindeksistä riippuvia vuokria siten, että alueiden vuokramaksut ovat riippuvia sosiaalisen tutkimustoimiston samalla tavoin kuin v. 1933 laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä kun perusindeksinä on 1 000. V:n 1947 tammi—lokakuun keskimääräisen indeksiluvun 6 080 perusteella kannettiin vuokrat kertomusvuonna 500 % korotettuina.

Kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti pitkäaikaisilla sopimuksilla vuokrattujen alueiden vuokramaksut kannettiin sopimusmääräysten mukaisesti v:n 1947 keskimääräisen elinkustannusindeksin 6 343 perusteella 530 % korotettuina.

Kertomusvuoden aikana satamalautakunta teki seuraavat vuokrasopimukset:

Vuokraaja	Alue	Pinta-ala, m ²	Vuokrauskausi	Indeksilukua 1000 vas- taava perus- vuokra vuo- dessa, mk m ² :ltä
Oy. Victor Ek ab. Oy. Merikiito ab. ja Oy. Henry Nielsen ab. ⁷⁾ Oy. Ford ab. ⁸⁾ Oy. G.H.H. ab. ⁹⁾	Länsisataman kortteli n:o 269, alue	315	1.9.1948 alk. 6 kk. irtis.	15
	Hernesaaren alue	93	1.11.1948 alk. 3 kk. irtis.	15
	Länsisataman kortteli n:o 245, alue	3 360	1.10.1948 alk. 6 kk. irtis.	14
S:n ¹⁰⁾ Halkotoimi oy ¹¹⁾	Länsisataman alue	30	1.4.1948 alk. 3 kk. irtis.	15
	Ruoholahden varastoalue n:o 18	1 233	1.10.1948 alk. 6 kk. irtis.	15
Helsingin puhelinyhdistys ¹²⁾	Merisataman halkovarasto- alue	1 600	16.5.1948 alk. 1 kk. irtis.	15
Helsingin satamamiehet ¹³⁾ Hiili ja koksi oy ¹⁴⁾ Oy. Hiilko ab. ¹⁵⁾	Länsisataman alue	70	1.6.1948 alk. 3 kk. irtis.	5
	Länsisataman alue	45	1.4.1948 alk. 3 kk. irtis.	15
	Länsisataman kortteli n:o 264, alue	2 748	6.7.1948 alk. 6 kk. irtis.	14
Kansanhuoltoministeriön kau- pallinen osasto ¹⁶⁾	Katajanokan alue H 4	746	1.10.1948 alk. 6 kk. irtis.	15

¹⁾ Sat. lk. 18 p. kesäk. 327 §. — ²⁾ S:n 22 p. marrask. 564 §. — ³⁾ S:n 19 p. tammik. 22 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. huhtik. 173 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. syysk. 430 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. lokak. 498 §. — ⁷⁾ Sat. lk:n jsto 3 p. syysk. 71 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. lokak. 85 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 69 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. toukok. 32 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. elok. 56 §. — ¹²⁾ S:n 10 p. toukok. 34 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. toukok. 33 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. toukok. 32 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. elok. 60 §. — ¹⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 76 §.

Vuokraaja	Alue	Pinta-ala, m ²	Vuokrakausi	Indeksilukua 1000 vas- taava perus- vuokra vuo- dessa, mk m ² :itä
Oy. Koksipuriste ab. ¹⁾	Länsisataman kortteli n:o 245, alue	5 680	1.5.1948 alk. 6 kk. irtis.	10
S:n ²⁾	Länsisataman kortteli n:o 245, alue	3 512	1.10.1948 alk. 6 kk. irtis.	14
T:mi V. Laine ³⁾	Hakaniemenrannan alue	308	1.3.1948 alk. 6 kk. irtis.	20
Merihuolto oy. ⁴⁾	Länsisataman kortteli n:o 265, alue	275	1.3.1948 alk. 3 kk. irtis.	15
Oy. Nobel-Standard ab. ⁵⁾	Sörnäisten varastoalue n:o 10	1 489	1.3.1948 alk. 6 kk. irtis.	10
S:n ⁶⁾	Sörnäisten varastoalue n:o 16 a	755	1.6.1948 alk. 6 kk. irtis.	2
Orient-Occident Ltd oy. ⁷⁾	Länsisataman varastoalue V 11	200	1.4.1948 alk. 3 kk. irtis.	15
Pekkanen, E. ja Poutiainen E. ⁸⁾	Ruoholahden varastoalue n:o 5 a	230	1.6.1948 alk. 1 kk. irtis.	15
Polttoaine osuuskunta ⁹⁾	Länsisataman kortteli n:o 756, alue	1 810	5.8.1948 alk. 6 kk. irtis.	14
S:n ¹⁰⁾	Länsisataman kuormaussil- tojen alueet	195	1.4.1948 alk. 3 kk. irtis.	15
Seximo oy. ¹¹⁾	Länsisataman varastoalue V 12	1 892	1.6.1948 alk. 6 kk. irtis.	15
Oy. Stevedoring ab. ¹²⁾	Länsisataman kortteli n:o 270, alue	35	1.1.1949 alk. 6 kk. irtis.	14
Sähkölaitos ¹³⁾	Verkkosaaren halkovaras- toalue	18 230	1.9.1948 alk. 1 kk. irtis.	4
Teollisuuden polttoainekun- ta ¹⁴⁾	Katajanokan varastoalue K 7	3 000	1.7.1948 alk. 3 kk. irtis.	15
Teräskonttori oy. ¹⁵⁾	Länsisataman varastoalue V 1	1 823	1.7.1948 alk. 6 kk. irtis.	15
Oy. Wetek ab. ¹⁶⁾	Ruoholahden varastoalue n:o 7 b	486	1.6.1948 alk. 1 kk. irtis.	15

Kertomusvuoden aikana irtisanottiin päättyviksi alla mainitut vuokrasopimukset:

Vuokraaja	Alue	Vuokraoikeus päätyi
Aleksanterink. 13—Mikonk. 5, kiinteistö oy. ¹⁷⁾	Länsisataman alue V 4	30. 6.1948
Bostads ab. Semafor ¹⁸⁾	Katajanokan halkovarastoalue	31.10.1948
Oy. Victor Ek ab. ¹⁹⁾	Länsisataman korttelin n:o 270 alue a	31.12.1948
Oy. Karl Fazer ab. ²⁰⁾	Länsisataman alue V 9	30. 4.1948
Oy. G.H.H. ab. ²⁾	Länsisataman korttelin n:o 245 alue e-f	30. 9.1948
Halkokeskus S. Lemström ²¹⁾	Ruoholahden varastoalue n:o 18	30. 9.1948
Helsingin puhelin yhdistys ²²⁾	Merisataman halkovarastoalue	15. 5.1948
Oy. Hiiikko ab. ²⁾	Länsisataman korttelin n:o 245 alue g	30. 9.1948
Jalokoivu oy. ²³⁾	Ruoholahden varastoalue n:o 53	31. 7.1948
Kesko oy. ²⁴⁾	Katajanokan varastoalue	31.12.1948
Laatikko oy. ²⁵⁾	Ruoholahden varastoalue n:o 51	30. 4.1948
Nax oy. ²⁶⁾	Katajanokan varastoalue H 4	30. 9.1948
S. G. Nieminen oy. ²⁷⁾	Katajanokan korttelin n:o 190 alue f	31. 7.1948
Orient-Occident Ltd. oy. ²⁸⁾	Länsisataman halkovarastoalue V 11	31. 3.1949

¹⁾ Sat. lk. 19 p. huhtik. 196 §. — ²⁾ Sat. lk:n jsto 3 p. syysk. 69 §. — ³⁾ S:n 9 p. helmik. 5 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. maalisk. 13 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. maalisk. 15 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. toukok. 39 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. maalisk. 14 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. huhtik. 28 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. elok. 61 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. toukok. 32 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. toukok. 31 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. jouluk. 92 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. syysk. 74 §. — ¹⁴⁾ S:n 10 p. toukok. 40 §. — ¹⁵⁾ S:n 10 p. toukok. 30 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. huhtik. 18 §. — ¹⁷⁾ S:n 7 p. kesäk. 42 §. — ¹⁸⁾ S:n 20 p. syysk. 72 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. jouluk. 92 §. — ²⁰⁾ S:n 5 p. huhtik. 20 §. — ²¹⁾ S:n 16 p. elok. 56 §. — ²²⁾ S:n 10 p. toukok. 34 §. — ²³⁾ S:n 10 p. toukok. 35 §. — ²⁴⁾ S:n 16 p. elok. 54 §. — ²⁵⁾ S:n 8 p. marrask. 88 §. — ²⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 76 §. — ²⁷⁾ S:n 9 p. helmik. 12 §. — ²⁸⁾ S:n 20 p. jouluk. 102 §.

Vuokraaja	Alue	Vuokraoikeus päättyi
Gustav Paulig ja k:ni ¹⁾	Katajanokan halkovarastoalue	31.12.1948
Polttoaine osuuskunta ²⁾	Länsisataman korttelin n:o 245 alue d	30. 9.1948
Oy. Wager ab. ³⁾	Katajanokan varastoalue n:o 8	8.10.1948
Varta oy. ⁴⁾	Ruoholahden varastoalue n:o 52	31. 8.1948
Yleinen huolinta oy. ⁵⁾	Länsisataman varastoalue V 1	30. 6.1948

Oy. Ford ab:n vuokra-alueen laajentaminen. Satamalautakunnan tehtyä⁶⁾ esityksen lisäalueen vuokraamisesta Oy. Ford ab:lle Hernesaaren korttelista n:o 236 sekä tästä aiheutuvasta tonttijaon muutoksesta kaupunginvaltuusto elokuun 25 p:nä päätti oikeuttaa lautakunnan vuokraamaan yhtiölle 336 m²:n suuruisen lisäalueen 23: 50 mk:n perusvuosi-vuokrasta m²:ltä maaliskuun 31 p:ään 1990 saakka⁷⁾.

Kellosaaren lentosatama. Rajavartiostojen esikunnan irtisanottua vuokraoikeutensa Kellosaaren entiseen lentosatamaan päättyväksi heinäkuun 31 p:nä todettiin⁸⁾ lentosatamassa suoritettussa lähtökatselmuksessa, että vuokraaja oli laiminlyönyt vuokrasopimuksen mukaisen velvollisuutensa hoitaa ja pitää kunnossa alueella olevat rakennukset. Satamarakennusosaston suoritettua rakennusten kunnostamisen vuokraajan ja satamalaitoksen kesken käytyjen neuvottelujen perusteella Rajavartiostojen esikunta suoritti satamalautakunnan sen korvattavaksi vahvistamina korjauskustannuksina 907 839 mk.

Lentosataman rakennukset niitä ympäröivine maa-alueineen vuokrattiin⁹⁾ Moottori-venehuolto oy:lle elokuun 1 p:n 1948 ja heinäkuun 31 p:n 1953 väliseksi ajaksi ehdoin, että perusvuokra on 4 600 m²:n suuruiselta maa-alueelta 14 mk m²:ltä ja rakennusten 1 400 m²:n suuruiselta lattia-alalta 25 mk m²:ltä vuodessa indeksikorotuksin vastaten mainitut perusvuokrat indeksilukua 1 000. Vuokramaksusta myönnettiin 30 %:n alennus heinäkuun 31 p:ään 1950.

Toimistokojujen alueet. Oy. Mercantile ab:lle vuokrattiin¹⁰⁾ toimistokojun paikaksi Katajanokan makasiinin n:o 9 pohjoispäässä oleva 16 m²:n suuruisen alue syyskuun 1 p:stä lukien kolmen kuukauden irtisanomisajoin 7 600 mk:n vuosivuokrasta. Satamavartiointi oy:lle vuokrattiin¹¹⁾ Länsisatamasta Itäisen Vaihdekadun varrelta 8 m²:n suuruisen alue kesäkuun 1 p:stä alkaen kolmen kuukauden irtisanomisajoin 1 200 mk:n vuosivuokrasta.

Ruokailukojujen alueet. Rouva S. Kähköselle vuokratun Länsisataman ruokailukojun alueen vuokraoikeus siirrettiin¹²⁾ rouva A. Leisille, joka irtisanoi¹³⁾ alueen vuokraoikeuden päättyväksi joulukuun 31 p:nä. Rouva H. Pulkkiselle vuokratun Sörnäisten sataman ruokailukojun alueen vuokraoikeus siirrettiin¹⁴⁾ herra O. Mättingille ja myöhemmin rouva T. Lahdelle¹⁵⁾. Rouva H. Pennaselle vuokrattiin¹⁶⁾ Länsisatamasta 13 m²:n suuruisen alue ruokailukojun paikaksi tammikuun 1 p:stä 1949 lukien yhden kuukauden irtisanomisajoin 4 800 mk:n vuosivuokrasta.

Jätepaperien keräys. Helsingin satamamiehet niminen yhdistys oikeutettiin¹⁷⁾ asettamaan varastoimis- ja laiturihuolto-osaston osoittamille paikoille enintään kymmenen jätepaperin keräyslaatikkoa, joista oli suoritettava 10 mk:n suuruisen vuosikorvaus kappaleelta.

Poistoviemärin rakentaminen Lauttasaarenrantaan. Lautakunnan tekemästä esityksestä kaupunginhallitus oikeutti syyskuun 9 p:nä Suomen kaapelitehdas oy:n rakentamaan erikoisen 4ⁿ:n liyjiyviemärin korttelin n:o 784 länsikulmasta tehdasrakennuksensa kohdalle Lauttasaarenrantaan kaupunginhallituksen päätöksessä tarkemmin mainituin ehdoin¹⁸⁾.

Rakennusten ja varastotilojen vuokraukset. Helsingin Säilyke oy:lle vuokratun Munkki-saaren varastorakennuksen n:o 4 vuokra alennettiin¹⁹⁾ 6 500 mk:aan kuukaudessa kesä-

1) Sat. lk:n jsto 20 p. jouluk. 94 §. — 2) S:n 3 p. syysk. 69 §. — 3) S:n 20 p. syysk. 73 §. — 4) S:n 16 p. elok. 62 §. — 5) S:n 5 p. huhtik. 19 §. — 6) Sat. lk. 5 p. huhtik. 169 §. — 7) S:n 20 p. syysk. 412 §. — 8) S:n 3 p. syysk. 397 §. — 9) S:n 7 p. kesäk. 267 §. — 10) Sat. lk:n jsto 16 p. elok. 64 §. — 11) S:n 10 p. toukok. 37 §. — 12) S:n 3 p. syysk. 68 §. — 13) S:n 20 p. jouluk. 93 §. — 14) S:n 9 p. helmik. 4 §. — 15) S:n 16 p. elok. 53 §. — 16) S:n 20 p. jouluk. 104 §. — 17) Sat. lk. 5 p. huhtik. 164 §. — 18) S:n 18 p. kesäk. 320 § ja 20 p. syysk. 451 §. — 19) Sat. lk:n jsto 5 p. huhtik. 23 §.

kuun 1 p:stä lukien. Samalle yhtiölle vuokratun Munkkisaaren varastorakennuksen n:o 9 vuokrasopimus purettiin huhtikuun 1 p:stä lukien.

Oy. Knudsen & Lindfors ab:lle vuokrattiin ¹⁾ Katajanokan varastorakennuksesta n:o 6 helmikuun 1 p:stä alkaen 220 m²:n suuruinen varastotila 30 mk:n kuukausivuokrasta m²:ltä. Tupakkatehdas Fennian irtisanottua ²⁾ Katajanokan varastorakennuksesta n:o 6 vuokraamansa 1 140 m²:n suuruisen varastotilan vuokrasopimuksen päättyväksi helmikuun 29 p:nä, vuokrattiin tämä varastotila maaliskuun 1 p:stä lukien Gustav Paulig ja K:n nimiselle toiminimelle 30 mk:n kuukausivuokrasta m²:ltä.

Vanhankaupungin lahden vesialueiden vuokraaminen. Aug. Eklöf ab:lle vuokrattiin ³⁾ Vanhankaupunginlahdelta tukkien lajittelu- ja varastoimispaikaksi 10 000 m²:n suuruinen vesialue 1 000 mk:n perusvuosivuokrasta ja 100 000 m²:n suuruinen vesialue 5 000 mk:n perusvuosivuokrasta indeksikorotuksin maaliskuun 1 p:stä lukien purjehduskaudeksi kerrallaan ellei vuokrasopimuksia irtisanota ennen maaliskuun 1 päivää.

Venelaiturit. Kruununhaan venekerholle vuokrattiin ⁴⁾ Pohjoissataman soutu- ja moottorivenelaituri purjehduskaudeksi 1948 siten, että yhdistys suoritti kustakin vuokraamastaan venepaikasta vahvistetut venepaikkamaksut.

Kalastaja Y. Saloselle vuokrattiin ⁵⁾ vesialue Liuskasaaren aallonmurtajan vierestä venelaiturin rakentamista varten 300 mk:n vuosivuokrasta kesäkuun 1 p:stä alkaen kolmen kuukauden irtisanomisajoin. Kalastaja O. Renmanin ja työnjohtaja J. Funkin anomukset vesialueiden vuokraamisesta venelaiturin rakentamiseksi hylättiin ⁶⁾.

Hyväksytyt piirustukset. Satamalautakunta hyväksyi omalta osaltaan kertomusvuoden aikana seuraavat piirustukset: Oy. Algol ab:n Länsisataman vuokra-alueella olevan varastorakennuksen muutospiirustukset ⁷⁾; Betoni- ja puurakennus oy:n Ruoholahden varastoalueella olevan varastorakennuksen muutospiirustukset ⁸⁾; Oy. Ford ab:n Hernesaaren liikennealueelle suunnitteleman siltanosturin ja korokkeen piirustukset ⁹⁾; Oy. Ford ab:n Hernesaaren korttelin n:o 236 tontille rakennettavien autovarastorakennusten ¹⁰⁾ ja korttelin n:o 235 tontille rakennettavan varastorakennuksen ¹¹⁾ piirustukset; Helsingin satamamiehet nimisen yhdistyksen Länsisatamaan rakennettavan toimistokopin piirustukset ¹²⁾; Jätekeskus oy:n Länsisataman varastoalueella olevan varastorakennuksen muutospiirustukset ¹³⁾; Kemo oy:n Kellosaareissa olevan varastorakennuksen muutospiirustukset ¹⁴⁾; Oy. Koksipuriste ab:n Länsisataman vuokra-alueelle suunnitteleman koksipuristamon piirustukset ¹⁵⁾; Oy. Kreuger & Toll ab:n Ruoholahden varastoalueella olevan varastorakennuksen muutospiirustukset ¹⁶⁾; V. Laineen Hakaniemenrannasta vuokraamalleen alueelle suunnitteleman hiekankuormauslaitteiden piirustukset ¹⁷⁾; Oy. Mercantile ab:n Länsisataman vuokra-alueelle suunnitteleman toimistorakennuksen piirustukset ¹⁸⁾; Moottorivenehuolto oy:n Kellosaaren vuokra-alueelle suunnitteleman varastorakennuksen ¹⁹⁾ ja työpajarakennuksen ²⁰⁾ muutospiirustukset; Oy. Nobel-Standard ab:n Sörnäisten öljyvarastoalueelle rakentaman autotallin ²¹⁾ ja työpajarakennuksen ²²⁾ muutospiirustukset; Riihimäen saha oy:n Ruoholahden varastoalueella olevan katoksen muutospiirustukset ²³⁾; Valtameri oy:n Ruoholahden varastoalueelle suunnitteleman konttorirakennuksen piirustukset ²⁴⁾; Katajanokan satama-alueelle rakennettujen nosturiesimiesten toimistorakennuksen piirustukset ²⁵⁾; Länsisatamaan ja Katajanokalle rakennettujen mukavuuslaitosten piirustukset ²⁶⁾; ja Herttoniemen asemalle rakennettujen halkovajan piirustukset ²⁷⁾.

Laiturihuoltotoiminnasta aiheutuneet korvaukset. Laiturihuollon vastuulla olleista, puuttumaan jääneistä tavaroista päätettiin suorittaa tavaranomistajille korvauksia seuraavat määrät: rouva E. Funckille ²⁸⁾ 2 274 mk; Axel Holmström oy:lle Oy. Ferraria ab:n ²⁹⁾ asiamiehenä 27 060 mk, S. G. Nieminen oy:n ³⁰⁾ asiamiehenä 8 529 mk, Otra oy:n ³¹⁾ asiamiehenä 26 508 mk ja Maanviljelijäin kauppa oy:n ³²⁾ asiamiehenä 9 983 mk; Huo-

¹⁾ Sat. lk:n jsto 9 p. helmik. 6 §. — ²⁾ S:n 5 p. huhtik. 22 §. — ³⁾ S:n 5 p. huhtik. 27 §. — ⁴⁾ Sat. lk. 10 p. toukok. 210 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. toukok. 212 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. elok. 362 § ja 18 p. lokak. 475 §. — ⁷⁾ Sat. lk:n jsto 18 p. lokak. 84 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. lokak. 83 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. kesäk. 44 § ja 18 p. lokak. 85 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. jouluk. 95 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. kesäk. 43 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. elok. 58 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. marrask. 89 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. elok. 67 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. jouluk. 96 §. — ¹⁶⁾ S:n 1 p. maalisk. 17 §. — ¹⁷⁾ S:n 10 p. toukok. 36 §. — ¹⁸⁾ S:n 16 p. elok. 57 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. syysk. 74 §. — ²⁰⁾ S:n 18 p. lokak. 78 §. — ²¹⁾ S:n 1 p. maalisk. 16 §. — ²²⁾ S:n 5 p. huhtik. 24 §. — ²³⁾ S:n 9 p. helmik. 9 §. — ²⁴⁾ S:n 18 p. lokak. 82 §. — ²⁵⁾ S:n 20 p. jouluk. 97 §. — ²⁶⁾ S:n 19 p. huhtik. 29 §. — ²⁷⁾ S:n 8 p. marrask. 90 §. — ²⁸⁾ S:n 18 p. kesäk. 52 §. — ²⁹⁾ S:n 7 p. kesäk. 48 §. — ³⁰⁾ S:n 7 p. kesäk. 47 §. — ³¹⁾ S:n 18 p. kesäk. 51 §. — ³²⁾ S:n 18 p. lokak. 80 §.

lintakeskus oy:lle T. Matikkala ja Kumpp:nin¹⁾ asiamiehenä 19 677 mk ja 907 mk, Oy. Starckjohann & Co ab:n²⁾ asiamiehenä 40 075 mk, Öljyntuontikunnan³⁾ asiamiehenä 7 469 mk ja Rautakauppojen oy:n⁴⁾ asiamiehenä 4 532 mk; T. Matikkala ja Kumpp.⁵⁾ nimiselle kommandiitti-yhtiölle Ruona oy:n asiamiehenä 21 996 mk, konsuli H. Lundgrenille⁶⁾ 1 525 mk; Oy. Mercantile ab:lle⁷⁾ 4 290: 90 mk; Oy. Merikiito ab:lle⁸⁾ Insulator oy:n asiamiehenä 17 471 mk; John Nurminen oy:lle Toppila oy:n⁹⁾ asiamiehenä 7 238 mk ja Pohjanmaan kauppiaiden oy:n¹⁰⁾ asiamiehenä 6 052 mk; Rautakauppojen oy:lle¹¹⁾ 8 959 mk; Oy. Roberts ab:lle¹²⁾ 18 932: 40 mk; Oy. Starckjohann & Co ab:lle¹³⁾ 28 267 mk; Tampereen Pukutehdas oy:lle¹⁴⁾ 44 492 mk; Teräskonttori oy:lle¹⁵⁾ 5 467: 50 mk ja Oy. Weyer ab:lle¹⁶⁾ 14 884 mk.

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle asioista, jotka koskivat: kävelysillan tekemistä Kulosaaren ja Hälvikin välille Herttoniemeen johtavan väylän poikki¹⁷⁾; jäänmurtaja Otson radiolaitteiden käyttö lupaa¹⁸⁾; murto-varkauden kautta hävinneen kaupungin omaisuuden kirjoista poistamista¹⁹⁾; v:sta 1947 siirtyneiden siirtomäärärahaan käyttämistä²⁰⁾; lisämäärärahaan myöntämistä viranhaltijain palkkaustileille²¹⁾; jäänsärkijä Otsosta varastetun omaisuuden kirjoista poistamista sekä korvauksen suorittamista pursimies J. Mäkeläiselle²²⁾; matka-apurahan myöntämistä konttorinhoitaja E. N. E. Raitiselle Englantiin tehtävää opintomatkaa varten²³⁾; Neuvostoliiton aluksille annettusta hinausavusta veloitettujen maksujen perimistä²⁴⁾; eräiden siirtomäärärahaan käyttämistä²⁵⁾; Helsingin makasiini oy:n selvitystililtä siirtyneen määrärahan jäännöksen käyttämistä²⁶⁾; lisämäärärahaan myöntämistä eräille ylitetyille tileille²⁷⁾; v:n 1947 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittämistä²⁸⁾; turkishousujen hankkimista nosturinhoitajille²⁹⁾; valtion käyttöön pakko-otetun jäänsärkijä Otson käyttökorvausta³⁰⁾; dipl. insinööri V. Rahikaisen oikeuttamista osallistumaan betonikursseille³¹⁾; murto-varkauden kautta hävinneen kaupungin omaisuuden kirjoista poistamista³²⁾; Munkkisaaren tehdasrakennuksen palovakuuttamista³³⁾; erään Munkkisaarella olevan vajarakennuksen purkamista³⁴⁾; alueen vuokraamista Hernesaaresta Oy. Ford ab:lle³⁵⁾; Herttoniemen teollisuusalueelta myytävän mullan hinnan korottamista³⁶⁾; kansanhuolto-ministeriön hinnantarkistuksen saamista vahvistetulle nosturitaksalle³⁷⁾ ja vaakamestarien palkkiotaksalle³⁸⁾; vaateustarvikkeiden hankkimista varastoimis- ja laiturihuolto-osaston henkilökuntaan kuuluville³⁹⁾; korvauksen myöntämistä kirvesmies E. Väisäselle ja kirvesmies K. Silanderille kaupungin töissä vioittuneista kelloistaan⁴⁰⁾; vapautusta leimaveron suorittamisesta satamalaitokselle ostetusta hinaaja-aluksesta⁴¹⁾; Eteläsatamassa olevan satamatyöntekijäin oleskeluparakin poistamista⁴²⁾; Kulosaaren sillan liikenteen turvaamista⁴³⁾; satamalaitoksen kanslian käteiskassan korottamista⁴⁴⁾; uuden satamajäänsärkijän nimeä⁴⁵⁾; satamalaitoksen kuorma-auton luovuttamista nosturinhoitajien käyttöön Kotkaan tehtävää opintomatkaa varten⁴⁶⁾; Suomen kaapelitehdas oy:n oikeuttamista rakentamaan poistoviemäri Lauttasaarenrantaan⁴⁷⁾; sivuraiteen rakentamista Herttoniemeen Helsingin kyllästyslaitos oy:lle vuokratulle tontille⁴⁸⁾; satamarakennusosaston varastoon kertyneen romun myyntiä⁴⁹⁾; laiturien nimien muuttamista⁵⁰⁾; kesävesijohdon rakentamista Herttoniemen öljysataman laiturille⁵¹⁾; kirjoituskoneen hankkimista satamalaitoksen kansliaosastolle⁵²⁾; tilapäisen työvoiman palkkaa-

¹⁾ Sat. lk. jsto 7 p. kesäk. 46 § ja 18 p. kesäk. 50 §. — ²⁾ S:n 7 p. kesäk. 45 §. — ³⁾ S:n 5 p. huhtik. 25 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. jouluk. 99 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. elok. 65 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 8 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. lokak. 81 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. jouluk. 100 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. jouluk. 101 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. elok. 66 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. helmik. 10 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. syysk. 77 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. helmik. 10 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. marrask. 86 §. — ¹⁵⁾ S:n 9 p. helmik. 7 §. — ¹⁶⁾ S:n 20 p. jouluk. 98 §. — ¹⁷⁾ Sat. lk. 19 p. tammik. 23 §. — ¹⁸⁾ S:n 19 p. tammik. 32 §. — ¹⁹⁾ S:n 19 p. tammik. 37 §. — ²⁰⁾ S:n 19 p. tammik. 42 §. — ²¹⁾ S:n 19 p. tammik. 46 §. — ²²⁾ S:n 9 p. helmik. 63 §. — ²³⁾ S:n 9 p. helmik. 65 §. — ²⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 67 §. — ²⁵⁾ S:n 9 p. helmik. 68 §. — ²⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 73 §. — ²⁷⁾ S:n 9 p. helmik. 74 ja 75 §. — ²⁸⁾ S:n 9 p. helmik. 76 §. — ²⁹⁾ S:n 1 p. maalisk. 100 §. — ³⁰⁾ S:n 1 p. maalisk. 109 § ja 18 p. kesäk. 331 §. — ³¹⁾ S:n 1 p. maalisk. 114 §. — ³²⁾ S:n 5 p. huhtik. 149 ja 175 §. — ³³⁾ S:n 5 p. huhtik. 161 §. — ³⁴⁾ S:n 5 p. huhtik. 165 §. — ³⁵⁾ S:n 5 p. huhtik. 169 §. — ³⁶⁾ S:n 5 p. huhtik. 182 §. — ³⁷⁾ S:n 19 p. huhtik. 194 §. — ³⁸⁾ S:n 10 p. toukok. 214 §. — ³⁹⁾ S:n 19 p. huhtik. 201 §. — ⁴⁰⁾ S:n 10 p. toukok. 215 § ja 16 p. elok. 363 §. — ⁴¹⁾ S:n 14 p. toukok. 237 §. — ⁴²⁾ S:n 7 p. kesäk. 305 §. — ⁴³⁾ S:n 7 p. kesäk. 306 §. — ⁴⁴⁾ S:n 18 p. kesäk. 314 §. — ⁴⁵⁾ S:n 18 p. kesäk. 329 §. — ⁴⁶⁾ S:n 18 p. kesäk. 333 §. — ⁴⁷⁾ S:n 16 p. elok. 358 §. — ⁴⁸⁾ S:n 16 p. elok. 359 §. — ⁴⁹⁾ S:n 16 p. elok. 371 §. — ⁵⁰⁾ S:n 16 p. elok. 375 §. — ⁵¹⁾ S:n 16 p. elok. 376 §. — ⁵²⁾ S:n 16 p. elok. 388 §.

mista v:ksi 1949¹⁾; kilpailun järjestämistä Kulosaaren siltasuunnitelmasta²⁾; v. 1949 suoritettavia satamarakennustöitä³⁾; lisämäärärahaain myöntämistä eräille palkkaustileille⁴⁾; kahden rakennusmestarin oikeuttamista osallistumaan työnjohtajakursseihin⁵⁾; saunan rakentamista Sörnäisten satamatyöntekijäin huoltorakennuksen yhteyteen⁶⁾; Helsingin kaupungin edustusta Suomen satamaliiton ylimääräisessä liittokokouksessa⁷⁾; ylimääräisen avustuksen suorittamista Suomen satamaliitolle⁸⁾; satama- ja liikennemaksujen korottamista⁹⁾; satamarakennusosaston koneenhoitajain siirtämistä kuukausipalkalle¹⁰⁾; määrärahaain ylittämistä¹¹⁾; Etelärannan tontille n:o 10 rakennettavassa rakennuksessa satamalaitokselle varattavia toimistotiloja¹²⁾; Länsisataman satamatyöntekijäin huoltorakennuksen korottamista¹³⁾; eräiden satamalaitoksen virkojen lakkauttamista ja uusien virkojen perustamista¹⁴⁾; jäänsärkijä Otson miehistön palkkausta¹⁵⁾; satamarakennusosaston tuntikirjurien palkkojen korottamista¹⁶⁾; nosturiesimiehen viran perustamista¹⁷⁾; uuden virkahuoneiston hankkimista satamalaitokselle¹⁸⁾; Uudenmaan lääninhallituksen maksettavaksi pannun laskun tileistä poistoa¹⁹⁾; lisämäärärahaain myöntämistä viranhaltijain palkkaustileille²⁰⁾; sekä Helsingin VI:n tullikamarin vaatimusta tullin ja liikevaihtoveron suorittamisesta laiturihuollon vastuulla olleesta tavarasta²¹⁾.

Lausuntoja annettiin kertomusvuonna yhteensä 61, joista 42 kaupunginhallitukselle, 12 kiinteistölautakunnalle, 5 palkkalautakunnalle ja 2 Suomen satamaliitelle.

K a u p u n g i n h a l l i t u k s e l l e annettiin lausunnot, jotka koskivat: Helsingin kunnantyyntekijäin keskustoimikunnan esitystä sanomalehtien tilaamisesta työpaikoille²²⁾; rautatiehallituksen valitusta ulosmittauksesta liikennemaksujen suorittamiseksi²³⁾; kielitaitosääntökomitean ehdotusta viranhaltijoilta vaadittavasta kielitaidosta²⁴⁾; Suomalainen Gulf Oil Company oy:n tuulaakipalautusta²⁵⁾; talvityöttömyyden torjumista²⁶⁾; satamatyöntekijäin huoltorakennuksen rakentamista Katajanokalle²⁷⁾; virkasääntökomitean ehdotusta eräksi muutoksiksi kaupungin virkasääntöön ja työntekijäin lomäsääntöön²⁸⁾; rautatieraiten rakentamista Suomen kaapelitehdas oy:n tontille Salmisaareen²⁹⁾; Oy. Knudsen & Lindfors ab:n jäänsärkijän myyntitarjousta kaupungille³⁰⁾; Vanhankaupungin kalastuskillan anomusta kalastuksen sallimisesta Vanhankaupunginlahden rauhoitusalueella³¹⁾; pesulautan hankkimista Tammelundiin³²⁾; kaupungin vuokra-autokeskuksen perustamista³³⁾; korvauksen suorittamista satamaradalla rikkoutuneista rautatievaunuista³⁴⁾; tuntipalkkaisten työntekijäin palkanmaksutavan muuttamista³⁵⁾; ylikonemestariutukinnon suorittaneiden eläkevuosien laskemista³⁶⁾; vene- ja kanoottiväylän rakentamista Vähä-Huopalahdesta Huopalahden puroa pitkin Turun maantielle³⁷⁾; henkilökunnan vaihtoa Helsingin ja Tukholman välillä³⁸⁾; henkilökortiston pitoa kaupungin viranhaltijoista³⁹⁾; Oy. Vacuum Oil Company ab:n anomusta öljysäiliön sijoittamisesta katukäytävän alle Lauttasaarenkadun 45:n kohdalla⁴⁰⁾; autonkuljettaja H. Pulkkisen anomusta korvauksen saamiseksi Saukonlaiturilla vaurioituneesta autosta⁴¹⁾; pesulautan hankkimista Munkkiniemeen⁴²⁾; Länsisataman asemakaavan muutosehdotusta⁴³⁾; halkovajan rakentamista Herttoniemen asemalle⁴⁴⁾; kaupunginvaltuustossa tehtyä aloitetta 75 tonnin nosturin hankkimiseksi satamaan⁴⁵⁾; mittaustöihin soveliaiden työntekijäin siirtämistä kaupunkimittaustuosaston töihin⁴⁶⁾; kaupunginvaltuustossa tehtyä aloitetta kaupungin rantojen siistimisestä⁴⁷⁾; Oy. Ares ab:n Sirpaleasaarella omistamien rakennusten ja laitteiden ostoa kaupungille⁴⁸⁾; rakennustarkastajan

1) Sat. lk. 3 p. syysk. 395 §. — 2) S:n 3 p. syysk. 410 §. — 3) S:n 20 p. syysk. 432 §. — 4) S:n 20 p. syysk. 433 §. — 5) S:n 20 p. syysk. 447 §. — 6) S:n 20 p. syysk. 448 §. — 7) S:n 28 p. syysk. 458 §. — 8) S:n 8 p. marrask. 513 §. — 9) S:n 8 p. marrask. 516 §. — 10) S:n 8 p. marrask. 520 §. — 11) S:n 8 p. marrask. 525 § ja 20 p. jouluk. 594 §. — 12) S:n 8 p. marrask. 528 §. — 13) S:n 22 p. marrask. 541 §. — 14) S:n 22 p. marrask. 542 §. — 15) S:n 22 p. marrask. 548 §. — 16) S:n 22 p. marrask. 553 §. — 17) S:n 20 p. jouluk. 581 §. — 18) S:n 20 p. jouluk. 584 §. — 19) S:n 20 p. jouluk. 591 §. — 20) S:n 20 p. jouluk. 593 §. — 21) S:n 20 p. jouluk. 607 §. — 22) S:n 19 p. tammik. 43 §. — 23) S:n 1 p. maalisk. 113 §. — 24) S:n 1 p. maalisk. 111 §. — 25) S:n 5 p. huhtik. 146 §. — 26) S:n 5 p. huhtik. 148 §. — 27) S:n 5 p. huhtik. 166 § ja 18 p. kesäk. 323 §. — 28) S:n 19 p. huhtik. 186 § ja 18 p. kesäk. 312 §. — 29) S:n 19 p. huhtik. 187 §. — 30) S:n 19 p. huhtik. 195 §. — 31) S:n 10 p. toukok. 213 §. — 32) S:n 7 p. kesäk. 261 §. — 33) S:n 7 p. kesäk. 262 §. — 34) S:n 7 p. kesäk. 263 §. — 35) S:n 7 p. kesäk. 264 §. — 36) S:n 7 p. kesäk. 265 §. — 37) S:n 7 p. kesäk. 284 §. — 38) S:n 7 p. kesäk. 300 §. — 39) 18 p. kesäk. 334 §. — 40) S:n 16 p. elok. 353 §. — 41) S:n 16 p. elok. 354 § ja 18 p. lokak. 490 §. — 42) S:n 16 p. elok. 355 §. — 43) S:n 3 p. syysk. 403 §. — 44) S:n 3 p. syysk. 411 §. — 45) S:n 20 p. syysk. 427 §. — 46) S:n 20 p. syysk. 434 §. — 47) S:n 20 p. syysk. 446 §. — 48) S:n 20 p. syysk. 452 §.

esitystä rakennusten ja tonttien kunnostamisesta ¹⁾; komiteanmietintöä satamien aitaamisesta ²⁾; Suomenlinnan liikenteen järjestelyä ³⁾; kaupungin työntekijäin palkkoja koskevaa sosiaaliministeriön kirjelmää ⁴⁾; Oy. Elo ab:n anomusta korvauksen saamiseksi tonttinsa poikki rakennetusta viemäristä ⁵⁾; Suomen sukeltajain liiton kirjelmää sukellustöiden antamisesta urakalle ⁶⁾; satamarakennusosaston suoritettavien töiden antamista urakalle ⁷⁾; talvityöttömyyden torjumista ⁸⁾; vartioimiskojujen rakentamista satamiin tavaranmerkitsijöitä varten ⁹⁾; pesulautan ja venelaiturin rakentamista Lauttasaareen ¹⁰⁾; kaupunginvaltuustossa tehtyä aloitetta satamatyöntekijäin huoltorakennusten kustannuksista ¹¹⁾; sekä Kulosaaren ja Lauttasaaren siltain liikenneturvallisuuden parantamista ¹²⁾.

Kiinteistölautakunnalle annettiin seuraavat lausunnot, jotka koskivat: alueen vuokraamista Herttoniemestä Helsingin kyllästyslaitos oy:lle ¹³⁾; Nyländska jaktklubben nimiselle purjehdusseuralle vuokrattujen alueiden vuokra-ajan pidentämistä ¹⁴⁾; Sörnäs ab:n entisistä vuokra-alueista saatujen vuokrien tilityksen oikaisua ¹⁵⁾; Teollisuuden polttoöljy oy:n anomusta öljyjohdon rakentamisesta Herttoniemeen ¹⁶⁾; kanoottivajan paikan vuokraamista Helsingin Jyry nimiselle urheiluseuralle ¹⁷⁾; Suomen vartioimisja sulkemis oy:n anomusta polkupyörien säilytyspaikkojen vuokraamisesta ¹⁸⁾; Oy. Elo ab:n oikeuttamista rakentamaan laituri Herttoniemeen ¹⁹⁾; Hermannin laatikkotehdas oy:n oikeuttamista rakentamaan kapearaide Kyläsaaren vuokra-alueelle ²⁰⁾; Veljekset Kärhumäki oy:n anomusta vesilentokyytiaseman perustamisesta Helsinkiin ²¹⁾; alueen vuokraamista Kyläsaaren alueelta Rakennus oy. Cultor nimiselle yhtiölle ²²⁾; korttelien n:o 791—794 asemakaavaehdotusta ²³⁾; sekä metsähallituksen Lapinniessä olevan halkotarha-alueen vaihtoa Kyläsaareen olevaan alueeseen ²⁴⁾.

Palkkालautakunnalle annettiin lausunnot, jotka koskivat: viranhaltijain palkkakuoppien korjaamista ²⁵⁾; ikäkorotuksia vastaavien palkankorotusten myöntämistä ²⁶⁾; kaupunkien laivaväen palkkausta ²⁷⁾; sekä jäänmurtaja Otson konemestarien varallaolokorvauksia ja yhteisen laivaväen palkkaamista satamalaitokselle ja liikennelaitokselle ²⁸⁾.

Suomen satamaliitolle annettiin lausunto sosiaaliministeriön laatimasta ehdotuksesta lastauksessa ja purkauksessa noudatettaviksi järjestysohjeiksi ²⁹⁾; sekä ehdotuksesta uudeksi liikennemaksutaksaksi ³⁰⁾.

Henkilökunta. Kansliaosasto. Osaston siivoojalle J. I. Pihlströmille myönnettiin ³¹⁾ sairauden perusteella ero virastaan tammikuun 1 p:stä 1949 lukien.

Kassa- ja tilivirasto. Apulaissatamakamreeri F. A. Ekebomille ³²⁾ myönnettiin saavutetun eroamisiansä perusteella ero virastaan lokakuun 25 p:stä lukien ja vahtimestari J. E. Cedervallille ³³⁾ sairauden perusteella syyskuun 1 p:stä lukien.

Osaston avoinna olleisiin virkoihin nimitettiin toimentaja K. A. Axberg ³⁴⁾ toimentajan virkaan heinäkuun 1 p:stä; haaraosaston esimies L. A. Johansson ³⁵⁾ apulaissatamakamreerin virkaan marraskuun 1 p:stä, ylioppilas E. K. Laakso ³⁶⁾ toimentajan virkaan lokakuun 1 p:stä; neiti U. Liljeros ³⁴⁾ nuoremman kassanhoitajan virkaan heinäkuun 1 p:stä; rouva R. K. I. Riikonen ³⁶⁾ toimistoapulaisen virkaan lokakuun 1 p:stä; laskuttaja H. J. C. Sergelius ³⁷⁾ haaraosaston esimiehen virkaan tammikuun 1 p:stä 1949, toimistoapulainen S. M. Ståhlberg ³⁴⁾ laskuttajan virkaan heinäkuun 1 p:stä sekä rouva M. E. Tuominen ³⁸⁾ vahtimestarin virkaan heinäkuun 1 p:stä lukien.

Satamakonttori. Säädetyn eroamisiansä perusteella myönnettiin ero virastaan satamatarkastaja O. J. Saariselle ³⁹⁾ ja satamavalvoja A. E. Ekbomille ⁴⁰⁾ tammikuun 1

¹⁾ Sat. lk. 18 p. lokak. 468 §. — ²⁾ S:n 18 p. lokak. 472 §. — ³⁾ S:n 18 p. lokak. 473 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. marrask. 515 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. marrask. 539 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. marrask. 549 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. marrask. 551 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. marrask. 552 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. jouluk. 574 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. jouluk. 575 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. jouluk. 576 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. jouluk. 595 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. helmik. 72 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. huhtik. 172 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. kesäk. 266 §. — ¹⁶⁾ S:n 16 p. elok. 356 §. — ¹⁷⁾ S:n 16 p. elok. 357 §. — ¹⁸⁾ S:n 16 p. elok. 372 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 404 §. — ²⁰⁾ S:n 18 p. lokak. 469 §. — ²¹⁾ S:n 18 p. lokak. 483 §. — ²²⁾ S:n 8 p. marrask. 534 §. — ²³⁾ S:n 22 p. marrask. 540 §. — ²⁴⁾ S:n 22 p. marrask. 550 §. — ²⁵⁾ S:n 13 p. maalisk. 126 §. — ²⁶⁾ S:n 5 p. huhtik. 159 §. — ²⁷⁾ S:n 5 p. huhtik. 162 §. — ²⁸⁾ S:n 16 p. elok. 370 §. — ²⁹⁾ S:n 18 p. kesäk. 311 §. — ³⁰⁾ S:n 20 p. syysk. 431 §. — ³¹⁾ S:n 22 p. marrask. 559 §. — ³²⁾ S:n 18 p. lokak. 470 §. — ³³⁾ S:n 16 p. elok. 390 §. — ³⁴⁾ S:n 7 p. kesäk. 275 §. — ³⁵⁾ S:n 18 p. lokak. 471 §. — ³⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 437 §. — ³⁷⁾ S:n 20 p. jouluk. 583 §. — ³⁸⁾ S:n 18 p. kesäk. 328 §. — ³⁹⁾ S:n 22 p. marrask. 558 §. — ⁴⁰⁾ S:n 22 p. marrask. 562 §.

p:stä 1949 lukien. Satamavalvoja K. R. Sjölundille ¹⁾ myönnettiin ero heinäkuun 1 p:stä lukien. Satamakonttorin virkojen uudelleen järjestelyjen johdosta irtisanottiin virastaan satamamestari J. C. Malm ²⁾ ja oikeutettiin hoitamaan satamamestarin virkaa siksi kunnes hän voi siirtyä uuteen virkaansa rakenteilla olevan satamahinaajan toiseksi päälliköksi.

Satamavalvojain virkoihin nimitettiin M. J. Bäckman ³⁾ heinäkuun 1 p:stä ja H. N. G. Söderholm ⁴⁾ huhtikuun 1 p:stä lukien. Lautakunnan tekemästä ⁵⁾ esityksestä palkkalautakunta syyskuun 7 p:nä oikeutti satamakapteeni J. A. Lehtosen pysymään virassaan säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleenkin v:n 1949 loppuun. Lautakunnan tehtyä ⁶⁾ esityksen satamatarkastaja O. J. Saarisen oikeuttamisesta jäämään virkaansa v:n 1949 heinäkuun 31 p:ään palkkalautakunta oikeutti Saarisen jäämään virkaansa v:n 1948 loppuun.

Vedenantomies A. Rapelille ⁷⁾ tapaturmasta aiheutuneen sairauden perusteella kesäkuun 25 p:n ja marraskuun 30 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn virkavapauden aikana hoiti vedenantomiehen virkaa rannikkolaivuri K. Soimi.

Varastoimis- ja laiturihuolto-osasto. Osaston palveluksesta erosivat toimentaja K. I. Hoppu ⁸⁾ toukokuun 1 p:stä, varaston apulaisiesimies G. A. Malm ⁹⁾ marraskuun 1 p:stä, apulaisännöitsijä K. E. Nordman ¹⁰⁾ syyskuun 1 p:stä, hissilaitoksen koneenhoitaja K. V. Patoluoto ¹¹⁾ huhtikuun 16 p:stä, tavaramerkitsijä A. Täppinen ¹²⁾ elokuun 1 p:stä 1948 ja konttorinhoitaja E. N. E. Raitinen ¹³⁾ helmikuun 1 p:stä 1949 lukien.

Osaston avoinna olleisiin virkoihin nimitettiin: varastomies J. A. Jalaskivi ¹⁴⁾ varaston apulaisiesimiehen virkaan tammikuun 1 p:stä 1949, lämmittäjä A. A. Numfelt ¹⁵⁾ hissilaitoksen koneenhoitajan virkaan heinäkuun 1 p:stä, neiti M. T. L. Rajaniemi ¹⁶⁾ toimentajan virkaan lokakuun 1 p:stä ja alikonemestari U. A. Tervanen ¹⁷⁾ jäädytyslaitoksen konemestarin virkaan maaliskuun 1 p:stä 1948 lukien.

Tullikamari III:n aloitettua toimintansa toukokuun 1 p:nä määrättiin ¹⁸⁾ tullikamarissa avatun laiturihuoltokonttorin hoitajaksi laiturihuollon esimies S. B. Fernelius, jonka virkaa määrättiin virkaa toimittavana hoitamaan tavaramerkitsijä E. T. Kolehmainen toukokuun 1 p:stä lukien.

Osaston palveluksessa ollut nosturinhoitaja H. G. Koskivaara erotettiin ¹⁹⁾ virastaan kesäkuun 18 p:stä lukien.

Satamarakennusosasto. Ylikonemestari S. A. Lyytikäiselle ²⁰⁾, jolle myönnettiin säädetyn eroamisiän perusteella ero virastaan helmikuun 1 p:stä 1949 lukien, kaupunkiliitto myönsi 25-vuotisansiomerkinsä. Palkkalautakunnan suostumuksella hoiti eläkkeelle siirtynyt apulaisatamarakennuspäällikkö W. Hirn yhtä osaston avoinna ollutta insinöörin virkaa kertomusvuoden aikana. Toimistoapulaisen L. S. Lindgrénin ²¹⁾ loka-kuun 2 p:n ja joulukuun 11 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn virkavapauden aikana määrättiin virkaa hoitamaan neiti M. Laitila.

Sairauslomat. Sairauslomaa nautti kertomusvuoden kuluessa 103 viranhaltijaa. Sairauslomapäivien lukumäärä oli 3 962, joista 2 537 päivää oli täysin palkkaeduin, 1 365 ^{2/3} palkkaeduin ja 60 päivää puolin palkkaeduin myönnettyjä lomapäiviä. Sairauslomaajalta maksettiin palkkoja 2 060 491 mk ja virkavapaina olleiden sijaisille suoritettiin 58 374 mk.

Varastorakennukset, laituripituus ym.

Eteläsataman varastorakennusten lattia-ala oli kertomusvuoden päättyessä 56 500 m² ja katosten pinta-ala 1 925 m², yhteensä 58 425 m². Länsisataman varastorakennusten lattia-ala oli 43 075 m² ja koko satamassa lattia-ala yhteensä 101 500 m².

¹⁾ Sat. lk. 19 p. huhtik. 189 §. — ²⁾ S:n 10 p. toukok. 216 §. — ³⁾ S:n 7 p. kesäk. 278 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. huhtik. 153 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. elok. 389 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. toukok. 217 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. lokak. 479 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. huhtik. 197 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. lokak. 478 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. syysk. 405 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. maalisk. 123 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. elok. 368 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. jouluk. 606 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. jouluk. 582 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. kesäk. 277 §. — ¹⁶⁾ S:n 20 p. syysk. 438 §. — ¹⁷⁾ S:n 9 p. helmik. 64 §. — ¹⁸⁾ S:n 19 p. huhtik. 191 §. — ¹⁹⁾ S:n 18 p. kesäk. 330 §. — ²⁰⁾ S:n 22 p. marrask. 543 §. — ²¹⁾ S:n 28 p. syysk. 457 §.

Pysyväisten, vähintään 2 m:n syvyisten laituriin pituus oli kertomusvuoden päättyessä 5 510 m. Tähän määrään ei sisälly saaristoliikennelaitureita eikä tilapäisiä purkauslaitureita, vaikka niiden syvyys on yli 2 m. Nostureita oli satamassa vuoden päättyessä 48.

Satamalaitokselle hankittiin Amerikasta Jones-merkkinen neljän tonnin autonosturi, yksi Clark-merkkinen haarukkanosturi ja kolme Towmotor-merkkistä haarukkanosturia,

Satamien rautatieraitteiden pituus oli vuoden lopussa 63 477 m. Varasto- ja teollisuusalueiden raiteiden pituus oli 17 794 m, josta Malmin asemalla olevien raiteiden osuus oli 1 894 m.

Kertomusvuoden aikana täytettiin vesialueita 19 040 m², josta sataman varsinaisen maa-alueen lisäys oli 9 420 m². Vuoden päättyessä satamalautakunnan hallinnassa oleva maa-alue oli 137 ha ja vesialue 3 546 ha.

Tavarain purkaukseen käytettävien ns. laiturikenttien ala oli Eteläsatamassa ja Katajanokalla 44 500 m² ja Länsisatamassa 31 000 m². Varastoalueita, joiden vuokraamisesta on tehty kirjalliset vuokrasopimukset, oli vuoden päättyessä 494 407 m².

Satamaliikenne

Liikenne Helsingin satamassa päättyi kertomusvuonna vaikean jäätilanteen takia helmikuun 5 p:nä ja alkoi uudelleen huhtikuun 2 p:nä.

Satamaan saapui kertomusvuoden aikana 3 288 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1 531 572 rekisteritonnia, ja lähti 3 295 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1 556 025 rekisteritonnia. Edellisenä vuonna saapui 3 423 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1 589 295 rekisteritonnia, ja lähti 3 402 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1 557 616 rekisteritonnia. Kertomusvuoden aikana saapuneiden alusten lukumäärä väheni 135 ja vetomäärä 57 723 nettorekisteritonnia eli 3.6 %, sekä lähteneiden alusten lukumäärä väheni 107 ja vetomäärä 1 591 nettorekisteritonnia eli 0.1 %.

V. 1938 saapui Helsingin satamaan 9 031 alusta, yhteensä 2 555 725 nettorekisteritonnia, ja satamasta lähti 9 012 alusta, yhteensä 2 550 803 nettorekisteritonnia. Kertomusvuoden liikenne oli siten saapuneiden alusten vetomäärään nähden 59.9 % ja lähteneiden alusten vetomäärään nähden 61.0 % v:n 1938 vastaavista luvuista.

Satamassa kaikkien alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraava:

Kuukausi	Saapuneet alukset						Lähteneet alukset					
	Ulkomainen merenkulku		Rannikko-liikenne		Yhteensä		Ulkomainen merenkulku		Rannikko-liikenne		Yhteensä	
	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia
Tammikuu ...	54	58 223	—	—	54	58 223	66	90 489	—	—	66	90 489
Helmikuu ...	—	—	—	—	—	—	18	17 763	—	—	18	17 763
Maaliskuu ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huhtikuu	83	92 511	41	2 382	124	94 893	57	53 600	44	2 857	101	56 457
Toukokuu	154	155 017	259	11 682	413	166 699	150	153 205	249	11 744	399	164 949
Kesäkuu	221	183 875	325	11 838	546	195 713	219	179 615	324	11 852	543	191 467
Heinäkuu	206	194 265	268	11 640	474	205 905	228	231 507	256	10 373	484	241 880
Elokuu	180	146 907	212	8 521	392	155 428	169	132 229	236	10 106	405	142 335
Syyskuu	195	173 969	237	10 348	432	184 317	170	154 768	218	10 087	388	164 855
Lokakuu	171	132 773	180	8 145	351	140 918	189	146 972	200	8 462	389	155 434
Marraskuu ...	173	158 917	121	5 933	294	164 850	170	151 311	116	5 574	286	156 885
Joulukuu	166	160 695	42	3 931	208	164 626	171	169 478	45	4 033	216	173 511
Koko vuosi	1 603	1 457 152	1 685	74 420	3 288	1 531 572	1 607	1 480 937	1 688	75 088	3 295	1 556 025
Näistä H.stä kotoisin:												
kaikkiaan	467	435 980	190	17 379	657	453 359	467	433 655	188	17 245	655	450 900
%	29.1	29.9	11.3	23.4	20.0	29.6	29.1	29.3	11.1	23.0	19.9	29.0

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten lukumäärä oli 147 eli 10.1 % suurempi ja vetomäärä 49 695 nettorekisteritonnia eli 3.3 % pienempi kuin edellisenä vuonna.

Rannikkoliikenne. Saapuneiden alusten lukumäärä oli kertomusvuonna 282 eli 14.3 % ja vetomäärä 8 028 nettorekisteritonnia eli 9.7 % sekä lähteneiden alusten lukumäärä 271 eli 13.8 % ja vetomäärä 6 196 eli 7.6 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Rannikkoliikenteeseen vaikutti supistavasti Porkkalan vuokra-alueen kautta kulkevan väylän sulkeminen.

Ulkomainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna ulkomailta meritse tavaraa 1 479 291 painotonna ja lähti ulkomaille 232 800 painotonna; koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 1 712 091 painotonna. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 1 380 037, 246 465 ja 1 626 502. Tuonti lisääntyi kertomusvuonna edelliseen vuoteen verraten 99 254 painotonna eli 7.2 %, mutta vienti väheni 13 665 painotonna eli 5.5 %. Koko ulkomainen tavaraliikenne lisääntyi 85 589 painotonna eli 5.3 %.

Tuontitavarat jakaantuivat v. 1938, 1947 ja 1948 seuraaviin pääryhmiin:

Tavararyhmä	1938 Painotonna	1947 Painotonna	1948 Painotonna
Kappaletavara ¹⁾	301 200	317 108	229 579
Vilja ja viljatuotteet	57 141	129 347	39 174
Kivihili ja koksi	499 921	529 815	668 759
Öljyt	154 743	144 172	153 773
Lannoitusaineet	31 169	69 944	73 824
Metallit ja metalliteokset ¹⁾	137 511	39 152	149 160
Muu tavara	111 489	150 499	165 022
Yhteensä	1 293 174	1 380 037	1 479 291

Vientitavarat jakaantuivat v. 1938, 1947 ja 1948 seuraaviin pääryhmiin:

Tavararyhmä	1938 Painotonna	1947 Painotonna	1948 Painotonna
Kappaletavara	70 105	43 448	43 034
Paperi.....	38 911	65 396	49 277
Pahvi ja kartonki	8 249	21 109	18 553
Puuhioke ja selluloosa	60 360	24 721	33 956
Vaneri	16 019	23 362	25 813
Sahattu puutavara	48 932	43 602	49 168
Muu puutavara	33 395	15 461	4 758
Muu tavara	11 749	9 366	8 241
Yhteensä	287 720	246 465	232 800

Sahattua puutavaraa vietiin 17 560 standerttia, edellisenä vuonna 15 572 standerttia. Muuta puutavaraa vietiin kertomusvuonna 9 440 m³, edellisenä vuonna 25 312 m³. Nämä määrät sisältyvät painotonneiksi muutettuina yllä olevaan tilastoon.

Tuonti ja vienti jakaantuivat v:n 1948 aikana eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Tuonti, painotonna	Vienti, painotonna	Yhteensä, painotonna
Tammikuu	82 235	29 436	111 671
Helmikuu	—	16 406	16 406
Maaliskuu	—	—	—
Huhtikuu	109 958	19 631	129 589
Toukokuu	201 748	18 887	220 635
Kesäkuu	184 471	15 229	199 700
Heinäkuu	154 797	21 888	176 685

¹⁾ Kappaletavara sekä metallit ja metalliteokset tavararyhmissä on v. 1948 suoritettu uudelleen ryhmitys. Edellisten vuosien kappaletavaranimikkeeseen sisältyy myöskin kertomusvuonna sovelletun ryhmittelyn mukaisia metalliteoksia.

	Tuonti, painotonna	Vienti, painotonna	Yhteensä, painotonna
Kuukausi			
Elokuu	136 544	12 753	149 297
Syyskuu	172 593	22 991	195 584
Lokakuu	123 062	25 254	148 316
Marraskuu	155 609	20 852	176 461
Joulukuu	158 274	29 473	187 747
Koko vuosi	1 479 291	232 800	1 712 091

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 947 215 painotonna eli 64.0 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 532 076 painotonna eli 36.0 %. Suomalaiset alukset veivät Helsingistä 126 355 painotonna eli 54.3 % ja ulkomaiset alukset 106 445 painotonna eli 45.7 %. Koko Helsingin tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 1 073 570 painotonna eli 62.7 % ja ulkomaisten alusten osalle 638 521 painotonna eli 37.3 %. Edellisenä vuonna tuotiin suomalaisilla aluksilla tavaraa 36.7 % ja ulkomaisilla 63.3 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla tavaraa 44.2 % ja ulkomaisilla aluksilla 55.8 %; koko tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 37.3 % ja ulkomaisten alusten osalle 62.2 %.

Kotimaan tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kotimaasta vesitse tavaraa 156 481 painotonna ja lähti 24 258 painotonna. Koko kotimainen tavaraliikenne oli siis 180 739 painotonna. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 165 527, 40 649 ja 206 176. Vähennys koko liikenteessä oli 25 437 painotonna eli 12.3 %.

Tavaraa saapui seuraavasti:

Tavararyhmä	1948		1947	
	m ³	Painotonna	m ³	Painotonna
Sahattu puutavara	4 327	2 596	3 473	2 084
Halot	34 887	15 699	86 315	51 789
Muu pyöreä puutavara	—	—	476	333
Hiekka	67 421	101 132	46 516	69 774
Tiilet	101	.	239
Kalkki ja sementti	27 098	.	29 396
Öljyt	9 096	.	10 388
Kasvikset	275	.	218
Kalat	260	.	753
Muu tavara	224	.	553
Yhteensä	.	156 481	.	165 527

Tavaraa lähetettiin seuraavasti:

Tavararyhmä	1948	1947
	Painotonna	Painotonna
Kappaletavara	207	457
Kivihiili	300	180
Öljyt	22 505	33 574
Puutavara	6	607
Muu tavara	1 240	5 831
Yhteensä	24 258	40 649

Ulkomaan matkustajaliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuoden aikana 31 946 matkustajaa ja lähti 30 616 matkustajaa; edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 17 829 ja 17 089.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 67 403, ja tuntimäärä oli 4 192 eli 5.9 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Eteläsataman nosturien käyttötuntien vähennys oli 1 859 eli 6.9 % ja Länsisataman (Laivarannan ja Saukonlaiturin) nosturien osalta 2 333 eli 5.2 %. Eri kuukausien kesken käyttötunnit jakaantuivat seuraavasti:

Vuosi ja kuukausi	Eteläsatama		Länsisatama		Käyttötunteja yhteensä
	25 tonnin alus	2 ¹ / ₂ ja 2 ¹ / ₂ -5 tonnin nosturit, 16 kpl	Laivarannan nosturit, 16 kpl	Saukorrannan nosturit, 11 kpl	
1948					
Tammikuu	74	2 416	2 642	1 881	7 013
Helmikuu	55	1 272	1 184	571	3 082
Maaliskuu	23	118	133	630	904
Huhtikuu	33	1 920	1 880	1 317	5 150
Toukokuu	68	1 860	1 698	1 640	5 266
Kesäkuu	126	2 534	2 639	2 336	7 635
Heinäkuu	51	2 480	2 732	1 952	7 215
Elokuu	27	2 346	1 829	1 385	5 587
Syyskuu	76	2 296	2 639	1 663	6 674
Lokakuu	57	2 230	2 181	1 261	5 729
Marraskuu	35	2 279	2 287	1 703	6 304
Joulukuu	46	2 656	2 823	1 319	6 844
<i>Koko vuosi</i>	<i>671</i>	<i>24 407</i>	<i>24 667</i>	<i>17 658</i>	<i>67 403</i>
1947	666	26 271	28 044	16 614	71 595
1946	742	18 268	23 786	11 859	54 655
V:n 1948 kokonaismäärästä oli ylityötunteja	136	5 285	3 697	3 356	12 474

Länsisataman Jaalalaiturilla oleva 1.5 tonnin nosturi oli edelleenkin vuokrattuna Paraisten kalkkivuori oy:lle 60 000 mk:n vuosivuokrasta.

Satamavesipostit. Vesimittarien mukaan otettiin satamavesiposteista vettä 93 754 m³, josta 70 579 m³ myytiin aluksille, 1 606 m³ annettiin maksutta valtion jäänsärkijöille ja jäänsärkijä Otso käytti 666 m³. Loppuosa oli huk kavettä, jonka pakkassäällä annettiin juosta johdoista niiden jäätymisen ja halkeamisen estämiseksi. Puolustuslaitoksen pakkotilaama satamalaitoksen 250 tonnia lastaava vesiproomu HKS 1 palautettiin satamalaitoksen käyttöön joulukuun 7 p:nä. Proomun katsastuksen toimittaneet maistraatin viralliset katsastus- ja arviomiehet arvioivat sen korjauskustannukset 304 800 mk:ksi, puolustuslaitoksen suostuessa palautuspöytäkirjan mukaan maksamaan arvonalennuksena 135 800 mk sekä korjauskustannuksina 194 175 mk eli yhteensä 329 975 mk, mikä määrä helmikuun 10 p:nä 1949 suoritettiin satamalaitokselle. Puolustuslaitos palautti myöskin käyttöönsä ottaman 100 tonnia lastaavan vesiproomuun HKR 25 joulukuun 14 p:nä ja suoritti aluksen arvonalennuksena 84 280 mk.

Jäänsärkijä Otso. Kertomusvuoden aikana jäänsärkijä Otso oli kulussa 581 tuntia ja tänä aikana kulki 3 514 meripeninkulmaa. Se kulutti polttoöljyä 527 tonnia, halkoja 51 m³, kivihiiliä 3 tonnia ja koneöljyä 908 kg. Alus toimitti 92 hinausta, joista veloitetiin 236 000 mk.

Helmikuun 13 p:n ja maaliskuun 27 p:n välisenä aikana Otso oli pakko-otettuna valtion käyttöön jäänsärkijän töissä Hangossa sekä Turun ja Ahvenanmaan saaristossa. Tänä aikana alus oli kulussa 402 tuntia ja kulki 2 778 meripeninkulmaa. Valtion polttoöljyä alus käytti 355 tonnia, kivihiiliä 3 tonnia ja koneöljyä 666 kg. Valtion käytössä ollessaan Otso suoritti 33 hinausta, johon kului 162 tuntia ja joista valtiolle veloitetiin 506 250 mk.

Valtio suoritti siltä ajalta, jonka Otso oli merenkulkuhallituksen käytössä, paitsi kaikkia aluksen juoksevia menoja, käyttökorvauksena 40 000 mk vuorokaudelta eli yhteensä 1 760 000 mk.

Kompassien tarkistus. Kompassien tarkistuksessa oli 81 alusta kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 221 tarkistuspaalustoon.

Moottoriveneen käyttö. Moottorivene Matti suoritti 39 maksullista ajoa vieden reidillä oleviin aluksiin satamaluotseja, määräyksiä, väestöä, ym. Tästä toiminnasta veloitetiin 47 500 mk.

Vuokraveneet. Purjehduskautena satama-alueelle liikennöimään hyväksyttiin 5 vuokrasoutuvenettä ja 54 vuokramoottorivenettä.

Varastoimis- ja laiturihuoltotoiminta

Yleiseen varastoon otettujen ja siitä annettujen tavarain määrä tonneina v. 1946—48 selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Vuosineljännes	1946		1947		1948	
	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu
Tammikuu—maaliskuu	2 745	3 632	2 155	2 744	3 461	3 843
Huhtikuu—kesäkuu	2 762	3 624	4 802	2 006	6 610	2 710
Heinäkuu—syyskuu	2 685	3 029	4 095	4 193	6 514	4 224
Lokakuu—joulukuu	2 941	3 506	4 336	5 466	8 971	5 882
Koko vuosi	11 133	13 791	15 388	14 409	25 556	16 659

Kertomusvuoden alkaessa oli yleisessä varastossa tavaraa 5 271 tonnia ja vuoden kuluessa otettiin siihen 25 556 tonnia, joten hallussa ollutta tavaraa oli yhteensä 30 827 tonnia. Varastosta annettiin 16 659 tonnia ja v:een 1949 jäi varastoon 14 168 tonnia. Tavaravaihto nousi kertomusvuonna 42 215 tonniin vastaten 29 797 tonnia v. 1947 ja 24 924 tonnia v. 1946.

Yleiseen varastoon otettujen tavaraerien lukumäärä oli kertomusvuonna 1 463 oltuaan edellisenä vuonna 1 182 ja v. 1946 880. Yleisestä varastosta annettujen tavaraerien lukumäärä oli vastaavasti 6 431, 4 238 ja 4 152.

Yleisen varaston tallettajille annettiin varastoonottokuitteja 1 453, edellisenä vuonna 1 176 ja v. 1946 866. Talletustodistuksia warranteineen annettiin vastaavasti 10, 6 ja 14.

Vaunuvaakoja oli kertomusvuonna 3, samoin v. 1947 ja 1946. Punnitustodistuksia annettiin v:n 1948 aikana 102 381, edellisenä vuonna 79 112 ja v. 1946 48 586.

Kertomusvuoden aikana saapui Katajanokalle maan muista satamista transiitavaraa 1 545 vaunukuormaa vastaten 12 903 tonnia, josta 579 vaunukuormaa eli 3 175 tonnia laiturihuollolle.

Tavarasta laiturihuolto kustannuksina veloitti 752 537 mk, mistä määrästä rautateille maksettiin 15 % eli 112 881 mk.

Laiturihuoltotoimintaa v:n 1946—48 aikana valaisee seuraava taulukko:

Vuosi ja vuosineljännes	Alusten lukumäärä	Taveralähetysten lukumäärä		Kokonaislasti, tonneja	
		Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta	Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta
1948					
Tammikuu—maaliskuu	29	3 443	3 404	26 686	22 572
Huhtikuu—kesäkuu	195	15 996	15 839	137 219	120 333
Heinäkuu—syyskuu	256	16 872	16 670	154 118	130 170
Lokakuu—joulukuu	266	20 910	20 633	174 141	145 627
Koko vuosi	746	57 221	56 546	492 164	418 702
1947	629	46 624	46 073	505 523	397 669
1946	447	24 839	24 383	264 864	185 408

Tullipakkahuoneen ulkopuolella toimivat vaakamestarit. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettujen tavarain punnituksiin käytettiin yhteensä 13 566 tuntia ja tavaraa punnittiin kaikkiaan 86 451 tonnia. Puutavarain mittaukseen käytettiin 930 tuntia ja mitattiin 18 947 m³. Tavaramerkitsemistehtäviä suoritettiin 8 568 tuntia. Toimituksiin käytettiin kaikkiaan 23 064 tuntia, ja vaakamestarit kantoivat niistä korvauksia 3 303 173 mk, mistä määrästä tuli heidän omiksi palkkoikseen 490 883 mk, heidän apulaistensa palkkioiksi 2 664 547 mk ja muihin kustannuksiin 638 626 mk.

Satamarakennustoiminta

Työvoima. Satamarakennusosaston kirjoissa olevien työntekijäin lukumäärä oli vuoden alussa 369, huhtikuussa 400 ja vuoden lopussa 350. Työntekijöistä 7 kuoli ja 16 siirtyi eläkkeelle. Vuosilomaa sai 396 työntekijää yhteensä 8 528 työpäivää. Suoranaista työnjohtoa hoiti 25 vakinaista rakennusmestaria, ylikonemestari, konemestari, viisi ylimääräistä työnjohtajaa ja kolme kirjuria. Osaston kuutta avoimena olevaa sääntö-palkkaista insinöörin virkaa ei saatu täytetyksi.

Satamien korjaus ja kunnossapito. Määrärahoja oli menosäännössä 20 380 000 mk, lisämäärärahoja saatiin palkkojen kohoamisen tähden 150 000 mk, Helsingin makasiini oy:n selvitystililtä saatiin 1 791 625 mk:n jäännöserä pommitusvaurioiden korjaamiseen, lisätalousarviossa saatiin 9 900 000 mk ja ylitysoikeudet olivat 2 391 866 mk. Menot olivat 34 461 603 mk ja säästö 151 888 mk. Menot jakautuivat seuraavasti: Rakennukset: määräraha 4 800 000 mk, lisämääräraha 2 574 125 mk ja menot yhteensä 7 374 125 mk, mistä varastorakennukset 5 687 115 mk, tavarasuojat ja katokset 454 400 mk, tullitarkastamot 168 296 mk, huolto- ja ruokalarakennukset 338 352 mk, vartiorakennukset ja kopit 395 468 mk sekä nosturit ja vaa'at varastorakennuksissa ym. 330 494 mk. Kiinteät laitteet: määräraha 19 000 000 mk, lisämääräraha 1 609 366 mk ja menot yhteensä 20 609 366 mk, mistä laiturit ja rantaverhous 4 532 998 mk, kadut ja tontit 1 448 365 mk, viemärit 951 789 mk, sillat 98 290 mk, tilapäiset purkauslaiturit 1 164 780 mk, tilapäiset höyrypursi- ym. laiturit 1 099 316 mk, veneiden kiinnityspaikat 2 644 002 mk, rautatieraiteet 6 700 082 mk, satamien ruoppaus 262 669 mk sekä mittaukset ja tutkimukset 707 075 mk. Irtonaiset laitteet: määräraha 5 400 000 mk ja menot yhteensä 5 290 280 mk, mistä poijut, tihtaalit ja merimerkit 190 918 mk, tavaralavat ja satamakonttorin alukset 1 051 705 mk, työlaivasto 4 047 265 mk sekä satama-alueiden aidat 392 mk; säästö 109 720 mk. Yleiset laitteet: määräraha 900 000 mk, lisämääräraha 150 000 mk ja menot yhteensä 1 046 568 mk, mistä hengenpelastusvälineet ja veneet 422 974 mk, sillat jäälle sekä laiturien ja raihojen viereiset aidat 594 871 mk sekä palokunnan vedenottoaikat 28 723 mk; säästö 3 432 mk. Tavarain ja uponneiden veneiden poistaminen satama-alueelta: määräraha 180 000 mk ja menot yhteensä 141 264 mk; säästö 38 736 mk.

Rakennusten korjaus- ja kunnossapitokustannusten pääosa johtui pommitusvaurioiden korjaamisesta. Länsisataman varastorakennuksen I ja Katajanokan suuren varastorakennuksen n:o 6 korjaamiseen pääasiallisesti v:n 1944 pommitusvaurioiden jäljeltä käytettiin 1 384 556 mk ja 2 467 884 mk, Länsisataman varastorakennuksen K korjaamiseen 166 554 mk, Länsisataman satamatyöntekijäin huoltorakennuksen korjaamiseen 223 653 mk, Eteläsataman Makasiinirannan varastorakennuksen korjaamiseen 288 993 mk, Rahapajanrannan varastorakennuksen n:o 12 korjaamiseen 443 692 mk ja Eteläsataman tulli- ja pakkahuoneen korjaamiseen 496 388 mk. Katajanokan nosturien esimiesten toimistokopin uudistamiseen käytettiin 135 291 mk ja Sörnäisten satamakonttorin korjaamiseen 238 854 mk.

Kiinteiden laitteiden korjauskustannukset olivat suuret puulaiturien ja ratapölkkyjen huonokuntoisuuden tähden. Paitsi vakinaisten laiturien suojalaitteiden kunnostamista, suoritettiin Sörnäisten läntisen pistolaiturin ja vanhan pistolaiturin sekä Pohjoissataman halkolaiturin pohjoisosan korjaus. Katujen kiveystä ja asfalttipeitettä korjattiin. Viemäreitä puhdistettiin ja pidettiin kunnossa. Siltojen kunnossapitoa ja korjausta suoritettiin säästeliäästi. Tilapäisten purkauslaiturien kunnossapitoa tehostettiin. Venelaiturien kunnossapitokustannukset olivat edelleen suuret, koska monet laiturit olivat vielä huonossa kunnossa. Kustannuksiin vaikutti myös jääsuhteiden epäedullisuus. Venepaikkoja oli 2 092, joista 1 578 ulkopaalullista tai aituuksellista. Käytössä oli 1 759 venepaikkaa. Töölön—Katajanokan satamaradan ja siihen kuuluvien valtionrautateiden kunnossapidettävien raiteiden kiveyksen ja vaihteensiltojen kunnossapito maksoi kaupungille 789 479 mk. Kaupungin kunnossapidettävien Länsisataman raiteiden kunnossapito maksoi 3 308 422 mk, Munkkisaaren ja Hernesaaren raiteiden 237 653 mk, Sörnäisten sataman ja Verkkosaaren raiteiden 589 741 mk ja Herttoniemen radan 1 774 787 mk. Kaivurilla ruoppaamalla puhdistettiin Länsisataman Laivarannan ja Hietalahdenrannan vieret sekä Pohjoisrannan viemärin suu. Sukeltajaa apuna käyttäen puhdistettiin Saukonrannan länsiosan edusta. Mittauksia ja tutkimuksia tehtiin mm. Laajasalon etelävesillä.

Irtonaisiin laitteisiin kuuluvien tavaralavojen kunnossapito maksoi 288 000 mk ja 460 uuden lavan teko 620 000 mk. Työlaivastosta ruoppuri ja neljä rautaista proomua olivat talven telakoituna Kone ja sillan telakalla ja hinauslaivat H 1 ja H 3 Valtion metallitehtaiden Katajanokan telakalla, missä myös korjautettiin kaksi rautaista proomua kesällä. Nosturialukset ja puiset proomut 2, 3, 5, 10, 12, 14, 19 ja 20 korjattiin kaupungin telakalla Jätkäsaarella.

Yleisiin laitteisiin kuuluvia siltoja jälle ei asetettu leudon talven vuoksi. Pohjois-sataman ja Tuurholman selän jäärailojen kohdalla pidettiin veneitä. Suomenlinnan laudakkopolkua ei asetettu.

Satamien uudisrakennukset. Määrärahoja oli v:n 1948 menosäännössä 112 650 000 mk ja lisämenosäännössä 5 000 000 mk eli yhteensä 117 650 000 mk, josta 4 158 607 mk oli käytetty edellisenä vuonna. Edelliseltä vuodelta siirtyi määrärahoja 56 590 755 mk. Lisämäärärahoja saatiin palkkojen kohoamisen tähden 400 000 mk ja ylitysoikeuksia 542 344 mk. V:n 1949 määrärahasta käytettiin 166 518 mk. Käytettävissä olleista varoista, joita oli 175 349 617 mk, käytettiin 67 883 719 mk, siirtyi v:lle 1949 107 281 631 mk ja palautui 17 750 mk.

Menot jakautuivat seuraavasti: Eteläsataman Makasiinirannan rakennustyöt 18 705 453 mk, Katajanokan rakennustyöt 439 606 mk, Sörnäisten sataman rakennustyöt 3 748 346 mk, Herttoniemen sataman rakennustyöt 12 693 545 mk, täytteen otto rannoille 1 232 250 mk, laituriin uudistaminen 6 039 341 mk, uudet venelaiturit 969 177 mk, Katajanokan vuota- ja öljyvarastorakennus 8 643 mk, satamatyöntekijäin huoltorakennukset 1 804 477 mk, uuden hinaajan hankkiminen 7 000 000 mk, Eteläsataman tullipaviljongin laajentaminen 1 542 344 mk, sivuraiteen ja yhdystien rakentaminen Oy. Helsingin kyllästyslaitokselle vuokratulle tontille 2 565 845 mk, Eteläsataman väylä Kaivopuiston ja Valkosaarten välitse 1 297 114 mk, Eteläsataman Makasiinirannan nosturit 952 mk, uudet mukavuuslaitokset satama-alueelle 390 000 mk, Katajanokan aallonnurtajan rakentaminen 43 487 mk, Lapinniemen ja Salmisaaren rakennustyöt 3 554 776 mk, Munkkisaaren ja Hernesaaren rakennustyöt 2 183 774 mk, liitosalueella olevien laituriin uudistaminen 950 mk, pommitusvaurioiden korjaaminen 362 972 mk, Länsisataman rakennustyöt 3 028 760 mk, ja autovaakojen hankinta 271 906 mk.

Eteläsataman Makasiinirannan uudella osalla (Olympialaituri) saatiin valmiiksi varastorakennuksen pohjoispuolella oleva paaluarina väliaikaisine laiturimuureineen, jatkettiin alueen tasoittamista ja viemäröimistä sekä satamaradan siirtämiseen kuuluvia pengerrystöitä.

Katajanokan Rahapajanrannan varastorakennusten n:ot 7 ja 8 varrelle rakennettavan uuden laituriin peruspenkereen tekemistä jatkettiin.

Sörnäisten sataman uuden tuloväylän pohjoinen, Sompasaaren länsipuolella oleva osa ruopattiin. Kauhaketjuruoppuri oli tässä työssä syyskuun 11 p:stä marraskuun 18 p:ään eli 59 työpäivää ja sillä ruopattiin 55 400 m³ savea. Ruoppa vietiin Suomenlinnan ulkopuolelle.

Herttoniemen öljysataman väylän syventämistä jatkettiin. Öljylaiturin tienoilta ruopattiin kauhaketjuruoppurilla 49 työpäivässä 40 400 m³ savea. Kovapohjaiset osat ruopattiin kaivurilla ja mammuttipumpulla. Ruoppaukset valmistuivat, mutta väylän pohjoisreunassa oleva, tasolle — 7.50 ulottuva kalliopohjainen osa jäi syventämättä. Herttoniemen rakennusainesataman laituriin paikan ruoppaaminen suoritettiin ketjuruoppurilla, jolloin ruopattiin 8 100 m³ savea. Täyttämistöitä jatkettiin.

Täytettä otettiin Lauttasaarenkadun pohjoispuolelle, Itämerenkadun eteläpuolelle, Hiilisataman poikkikaduille, Hietasaarenkadun eteläpuolelle, Verkkosaarten itäpuolelle ja Kyläsaaren länsipuolelle.

Laitureista uudistettiin Sörnäisten rantatien laituri ja Sörnäisten rantatien laituri n:o 5. Sörnäisten läntisen pistolaituriin maanpuoleinen osa, joka oli uudistettu varatyönä, saatettiin liikennöitävään kuntoon. Taivallahden venelaituria laajennettiin etelään päin.

Satamatyöntekijäin käytettäväksi rakennettiin väliaikainen huoltorakennus Katajanokalle Satamakadun varrelle. Rakentamisen suoritti urakalla Silta ja satama oy. rakennustoimiston talorakennusosaston valvonnan alaisena.

Eteläsataman tullipaviljongin laajentamista ei suoritettu, mutta määräraha käytettiin Etelärannalla olevan tavarakatoksen sisustamiseen matkustajain tullitarkastamoksi. Työt suoritti talorakennusosasto.

Sivuraiteen ja yhdyntien rakentaminen Oy. Helsingin kyllästyslaitokselle Herttoniemessä jäi kesken ratakiskojen puutteen tähden. Pengerrys- ja tietyöt suoritettiin. Kyllästyslaitoksen tontilla tehtiin raiteiden pengerrystä.

Eteläsatamaan Kaivopuiston ja Valkosaarten välitse johtavasta väylästä vielä louhittavan vedenalaisen kallion louhiminen aloitettiin talvella. Väylän syventäminen Kallioliinan kohdalla suoritettiin syksyllä mammutpumpulla.

Uusi mukavuuslaitos rakennettiin Laivarantaan K varastorakennuksen pohjoispuolelle sekä Rahapajanrantaan Kruunuvuorenkadun jatkeen varrelle talorakennusosaston laatimien piirustusten mukaan.

Katajanokan aallonnurtajan paikalle Läntisen Mustasaaren rantaan ajettiin kiviä Kaivopuiston väylätyömaalta.

Lapinniemen ja Salmisaaren rakennustöiden ohjelmaan kuului rautatien rakentaminen Kalmistokadulta Suomen kaapelitehdas oy:n tontille, mutta ratakiskopulan tähden raiteen erkanemiskohta oli sijoitettava Itämerenkadulle. Raide sivuraiteineen saatiin liikennöitävään kuntoon syksyllä.

Hernesaaressa jatkettiin rannan täyttämistä ottamalla täytettä Henry Fordinkadun itäpäähän ja Pihlajasaarenkadun länsipäähän. Korttelin n:o 235 eteläosa tasoitettiin. Matalasalmenkatua päällystettiin asfalttisepelillä korttelin n:o 177 eteläpäästä Pihlajasaarenkadulle.

Pommituksessa helmikuussa 1944 vaurioitunut Ullanlinnan moottorivenelaituri, joka oli kunnostettu väliaikaisesti 1945, uudistettiin arkkua myöten.

Länsisataman rakennustöitä jatkettiin. Hietasaarenkadun ja Meklarinkadun pengertämistä ja korttelin n:o 265 länsiosan louhimista jatkettiin. Hietasaarenkadun eteläpään viemäri ja vesijohto valmistuivat.

Autovaakojen hankintaan sisältyi perustuksen ja vaakakopin rakentaminen Länsisatamaan Laivapojankadun varrelle. Perustuksen rakensi A. W. Liljeberg oy. urakalla ja vaakakopin satamarakennusosasto. Vaa'an asentaminen siirtyi v:een 1949.

Yleiset työt. Yleisten töiden pääluokassa oli määrärahoja siltojen, katujen ja rautateiden korjauksista ja kunnossapitoa varten 3 500 000 mk, lisämäärärahoja saatiin 500 000 mk ja ylittämisoikeudet olivat 3 353 584 mk. Menot olivat 7 247 520 mk ja säästöä jäi 106 064 mk. Menot jakautuivat seuraavasti: Lauttasaaren sillan käyttö ja korjaukset 1 202 190 mk, Kulosaaren sillan käyttö ja korjaukset 1 527 963 mk, muut sillat 393 936 mk, varasto- ja teollisuusalueiden kadut ja rautatiet 4 123 431 mk, mistä kadut 781 508 mk, rautatiet 3 244 485 mk sekä mittaukset ja tutkimukset 97 438 mk.

Varasto- ja teollisuusalueiden viemäreiden korjauksesta ja kunnossapidosta oli menoja 37 072 mk ja pesulauttojen korjauksesta ja kunnossapidosta 176 457 mk, määrärahojen ollessa vastaavasti 100 000 mk ja 150 000 mk. Korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista nousi 375 000 mk:aan.

Lauttasaaren sillan liikenteen turvaamiseksi aloitettiin rakentaa ajotien reunoille suojakaiteita. Kustannukset olivat 493 110 mk. Läppäsillan käyttökustannukset olivat 368 422 mk. Läppäsilta avattiin 480 kertaa huhtikuun 14 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä purjehduskautena.

Kulosaaren sillan Kuoesaaren ja Kulosaaren välistä osaa korjattiin. Kääntösillan käyttö maksoi 147 895 mk. Purjehduskausi kesti huhtikuun 12 p:stä joulukuun 31 p:ään.

Muiden siltojen osalta on mainittava Pikku Pässin kävelysillan ja Herttoniemen sillan korjaaminen.

Varasto- ja teollisuusalueiden kaduista korjattiin pääasiallisesti Merisataman korttelin n:o 178, Vanhankaupungin ranta-alueen sekä Herttoniemen öljysataman ja teollisuusalueen katuja. Herttoniemen radan liikennöimiseen liittyvät sellaiset toimenpiteet kuin radan ja tien risteyksien vartiointi ja vaihteiden puhdistaminen maksoivat 661 527 mk. Muut kustannukset aiheutuivat pääasiallisesti Vanhankaupungin raiteiden, Sörnäisten kortteleiden n:ot 272—278 raiteiden ja Herttoniemen teollisuusalueen ja ratapihan raiteiden ratapölkkyjen vaihtamisesta.

Uusia katuja ja teitä varten oli määrärahoja v:n 1948 menosäännössä 21 450 000 mk, josta 2 743 529 oli käytetty v. 1947, v:lta 1947 siirtyi 10 321 801 mk. Käytettävissä olleista varoista, jotka olivat 31 771 801 mk, käytettiin 26 991 087 mk ja siirtyi v:lle 1949 4 780 714 mk. Menot jakautuivat seuraavasti: Kaivopuiston rantatie 2 000 000 mk, Kyläsaaren varastoalueen laajentaminen 1 135 367 mk, Herttoniemen teollisuus-

alueen kadut ja tiet 16 000 000 mk, korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista 1 950 000 mk, Kulosaaren uusi silta 2 182 618 mk ja Herttoniemen teollisuusalueen viemärit 3 723 102 mk.

Kaivopuiston rantatien rantamuuri saatiin valmiiksi Itäisen Kaivopuiston tontin n:o 9 eteläräjälle saakka. Kyläsaaren varastoaluetta laajennettiin pohjoiseen päin. Teitä tasoitettiin ja oja sekä viemäreitä tehtiin.

Herttoniemen teollisuusalueen katujen rakentamista jatkettiin melkoisella voimalla. Läntisellä teollisuusalueella jatkettiin Raidekujan 51:n pengertämistä ja tehtiin sen ja Lämmittäjänkujan ahtokiveystä. Itäisellä teollisuusalueella jatkettiin Kirvesmiehenkadun, Sorvaajankadun, Raidekujan 65:n ja Asentajankadun pengertämistä. Eteläisellä teollisuus- ja varastoalueella jatkettiin vanhan tien osan korvaamiseksi rakennettavien katujen rakentamista. Herttoniemen teollisuusalueelta myytiin multaa 530 m³.

Kulosaaren uuden sillan Kuosaaren penkereen paikan ruoppaus kaivurilla saatiin valmiiksi. Penkereen tekemistä Kuosaareelta Kulosaaren päin jatkettiin. Sillan suunnittelukilpailun ohjelma laadittiin.

Herttoniemen teollisuusalueen viemäroimiseksi tehtiin viemärin kaivantoa Sorvaajankatuun ja Raidekujan 65:een. Raidekujan 65:een asetettiin viemäri Puusepänkadun kohdalla olevalle osalle. Avo-oja tehtiin Oy. Elo ab:n tontilta mereen.

Laskuun suoritettut työt. Satamalaitoksen muiden osastojen, kaupungin muiden viranomaisten ja yksityisten laskuun suoritettiin töitä 9 724 584 mk:n arvosta seuraavasti: satamalaitoksen muiden osastojen laskuun 42 253 mk:n, kaupungin muiden viranomaisten laskuun 5 753 003 mk:n ja yksityisten laskuun 3 929 328 mk:n arvosta. Näistä töistä mainittakoon sukellustyöt Taivallahdessa ja Tervasaaren luona katurakennusosaston laskuun, eräiden rakennusten perustan tutkiminen talorakennusosaston laskuun, osallistuminen lumenluontiin satama-alueella ja kaupungin kaduilla puhtaanapito-osaston laskuun, Hietasaarenkadun sekä Herttoniemen Kirvesmiehenkadun, Sorvaajankadun ja Asentajankadun vesijohtojen kaivantotyöt sekä Korkeasaaren vesijohdon korjaus vesijohtolaitoksen laskuun, Salmisaaren sähköaseman tontin tasoittaminen ja laiturin alustavat työt, Salmisaaren—Pitäjänmäen—Vanhankaupungin muuntoaseman sähköjohdon pylväiden paikkojen tutkiminen ja Sörnäisten sähköaseman uuden jäädytysveden poistokanavan paikan tutkiminen sähkölaitoksen laskuun, Hietarannan laiturien korjaaminen urheilu- ja retkeilytoimiston laskuun, teurastamon raiteiden kunnossapito ja kalasataman kellukelaiturin hoito teurastamon laskuun sekä moottoriveneen korjaaminen palokunnan laskuun. Korvauksena laitureille, silloille ja rautateille aiheutuneiden vaurioiden korjaamisesta saatiin 367 462 mk. Puhelinyhdistyksen laskuun tehtiin kaivanto Murtaajankatuun, Kellosaaren ja Herttoniemessä Oy. Elo ab:n tontille; Oy. Nobel-Standard ab:n laskuun uudistettiin laiturin Sörnäisten öljysatamassa. Insinööritoimisto Alfred A. Palmbergin laskuun tehtiin sukellustöitä Munkkisaaren Myllyn sprinklerjohdon rakentamiseksi sekä Munkkisaaren Myllyn laskuun tehtiin vesijohto Munkkisaaren laiturin lävitse. Suomen kaapelitehdas oy:n laskuun rakennettiin raide kortteliin n:o 784 ja Helsingin kyllästyslaitos oy:n laskuun suoritettiin töitä pistoraitteen rakentamiseksi Herttoniemen radan varrella olevalle tontille.

Satamarakennusosaston hallintomenot ja yleiskulut. Hallintomenoihin oli menosäännössä määrärahoja 13 842 710 mk, kalliinajanlisäyksinä saatiin 4 843 077 mk ja ylittämisoikeuksia 2 864 mk. Kustannukset olivat 18 604 962 mk, säästöä jäi 83 689 mk.

Satamarakennusosaston työntekijäin ja työmäärärahoista palkattujen viranhaltijain osuudet satamalaitoksen työntekijäin ja viranhaltijain erinäisistä eduista olivat seuraavat:

	Työntekijät, mk	Viranhaltijat, mk	Yhteensä mk
Kesälomapalkat	6 895 642	409 954	7 305 596
Sairauslomapalkat	3 707 582	65 316	3 772 898
Hautausapu	114 589	—	114 589
Tapaturmavakuutusmaksut	436 875	—	436 875
Itsenäisyyspäivän palkat	466 842	—	466 842
Kansaneläkemaksut	534 405	—	534 405
Lapsilisät ja kansaneläkemaksut	1 920 039	—	1 920 039
Yhteensä	14 075 974	475 270	14 551 244

Yleiskustannuksiin on luettava lisäksi satamarakennusosaston osuus satamalaitoksen eläkkeisiin, joka arvion mukaan oli 6 000 000 mk. Tämä määrä mukaan luettuna osaston hallintomenot ja yleiskulut olivat 39 156 206 mk.

Satamarakennusosaston kokonaismenoista, 176 079 046 mk:sta, oli viranhaltijain palkkoja 22 351 939 mk, työntekijäin palkkoja 87 214 202 mk, laskuun teetettyjen töiden kustannuksia 4 873 516 mk, urakalla suoritettujen töiden kustannuksia 8 057 129 mk, rakennustoimiston varaston laskutuksia 26 506 000 mk, satamalaitoksen muiden osastojen laskutuksia 156 716 mk, kaupungin muiden laitosten laskutuksia 6 005 733 mk ja muita laskutuksia 14 913 809 mk.

Tuloja oli kaikkiaan 13 699 577 mk, josta laskut tilaustöistä olivat 9 724 584 mk, korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista 3 220 122 mk ja sekalaiset tulot 754 871 mk.

Satamalaitoksen tulot ja menot

Tulot. *Kertyneet satamamaksut* nousivat 20 000 884 mk:aan ja jakautuivat erilaista liikennettä harjoittavien alusten kesken seuraavasti:

	Mk
1) Aluksista, jotka saapuivat suoraan ulkomailta tai lähtivät ulkomaille ...	17 952 792
2) Aluksista, jotka ulkomaan liikenteessä poikkesivat toiseen Suomeen satamaan purkamaan tai lastaamaan	598 906
3) Aluksista, jotka tullikamaripassilla kulkivat kotimaisessa liikenteessä	51 544
4) Aluksista, jotka ilman tullikamaripassia kulkivat kotimaisessa liikenteessä	317 806
5) Aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat matkustajaliikennettä	122 509
6) Aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat hinauksia ja pelastuksia	8 485
7) Jäämaksuja	948 842
	<hr/>
	Yhteensä 20 000 884

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten, ryhmien 1, 2 ja 7, satamamaksut jakautuivat edellisen jakoperusteen ja alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Ryhmä	Helsingiläiset alukset, mk	Muut suomalaiset alukset, mk	Ulkomaiset alukset, mk	Yhteensä, mk
1)	5 199 582	2 947 828	9 805 382	17 952 792
2)	289 337	88 281	221 288	598 906
7)	280 920	157 785	510 137	948 842
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	5 769 839	3 193 894	10 536 807	19 500 540

Satamamaksuista tuli helsingiläisten alusten osalle 29.6 %, muille suomalaisille aluksille 16.4 % ja ulkomaisille aluksille 54.0 %. Satamamaksualennuksia ja -palautuksia myönnettiin 845 474 mk.

Tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetuista tavaroista nousivat 120 390 559 mk:aan ja vientitavaroista 3 410 mk:aan.

Tuulaakimaksut muihin kaupunkeihin osoitetuista tavaroista nousivat 1 991 183 mk:aan. Nämä tuulaakimaksut jakautuivat v. 1948 ja 1947 seuraavien kaupunkien kesken:

	1948 mk	1947 mk
Tampere	1 439 375	748 953
Lahti	418 209	111 214
Jyväskylä	133 599	115 462
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	1 991 183	975 629

Tuulaakimaksuja palautettiin 456 792 mk.

Liikennemaksutuloja oli tuontitavaroista 114 242 081 mk, vientitavaroista 4 786 281 mk ja oman maan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 803 216 mk.

Muille kaupungeille suoritettiin 30 %:n liikennemaksuosuuksia seuraavasti:

	Mk		Mk
Hanko	664 386	Pori	107 161
Turku	536 116	Kotka	31 460
Rauma	209 238		
		Yhteensä	1 548 361

Seuraavat kaupungit suorittivat kassa- ja tilivirastoon Helsingin kaupungille tulevia 30 %:n kauttakulkuliikennemaksuja seuraavin määrin:

	Mk		Mk
Turku	520 481	Kotka	18 888
Tampere	428 417	Porvoo	12 830
Pietarsaari	273 678	Mikkeli	11 073
Lahti	178 546	Rauma	7 174
Vaasa	119 621	Hanko	5 435
Jyväskylä	45 423	Joensuu	3 568
Kokkola	44 664	Savonlinna	3 215
Pori	24 422	Loviisa	602
		Yhteensä	1 698 037

Liikennemaksuja palautettiin liikennöitsijöille 103 472 mk.

Laituri- ja aluevuokria kertyi 48 332 409 mk, mistä määrästä oli laitureille varastoitujen tavarain vuokria 12 563 885 mk ja varastoalueiden vuokria 35 768 524 mk.

Laiturihuoltomaksujen bruttoveloitus oli 81 648 014 mk. Kun tästä määrästä vähennetään ahtaajille menevät kustannukset sekä tullivartiointikustannukset, 48 536 910 mk, jää nettoveloitukseksi 33 111 104 mk.

Kertomusvuoden bruttoveloitus oli 467 256 474 mk. Tulotileiltä suoritettiin menoja 51 690 602 mk, mistä suurimman osan muodostivat edellä mainitut laiturihuoltomaksujen tileiltä suoritettut menot, muille kaupungeille suoritettut 30 %:n kauttakulkuliikennemaksut sekä satamamaksu-, tuulaaki- ja liikennemaksupalautukset; näin ollen nettoveloitus nousi kertomusvuonna 415 565 872 mk:aan. Tämä määrä oli 180 509 826 mk eli 76,8 % edellisen vuoden vastaavaa määrää ja 165 440 872 mk eli 66,1 % talousarvion määrää suurempi.

Veloitusilmoituksia oli 103 873, niistä tulli-ilmoituskirjoihin perustuvia 92 841 ja muita 11 032.

Eri kuukausien kesken veloitus v. 1948 ja 1947 jakautui seuraavasti:

	1948 mk	1947 mk		1948 mk	1947 mk
Tammikuu	31 635 265	19 212 849	Heinäkuu	45 946 232	24 690 877
Helmikuu	22 369 457	7 808 278	Elokuu	31 943 294	23 247 758
Maaliskuu	11 601 865	10 030 394	Syyskuu	34 621 284	17 628 587
Huhtikuu	31 336 430	14 517 020	Lokakuu	45 162 809	25 377 017
Toukokuu	24 058 799	18 584 833	Marraskuu	41 699 354	24 527 322
Kesäkuu	43 462 826	16 569 814	Joulukuu	51 728 257	32 861 297

Koko vuosi 415 565 872 235 056 046

Saatavia edellisestä vuodesta oli 3 712 470 mk. Kun summaan lisätään vuoden nettoveloitus, oli veloitettava määrä 419 278 342 mk.

Kannanta. Kertomusvuoden veloituksia kertyi kassaan 461 898 722 mk ja edellisten vuosien veloituksia 2 438 393 mk. Lähetetilin kautta perittiin kertomusvuoden veloituksia 1 986 083 mk. Talousarvioon otettuja tilitysmenoja kirjattiin tuloina eri tulotileille 2 519 517 mk. Saatavia seuraavaan vuoteen jäi 5 162 405 mk, mistä määrästä kertomusvuodelta 4 077 514 mk ja edellisistä vuosista 1 084 891 mk.

M e n o t. Satamalaitoksen menot talousarvion mukaan jakautuvat kahteen ryhmään: varsinaisiin menoihin ja pääomamenoihin. Varsinaisiin menoihin kuuluu 1) sata-

malaitoksen osuus yleisistä töistä, käsittäen eräitä momentteja yleisten töiden pääluokan III, IV ja VII luvuista ja 2) varsinaiset satamamenot, käsittäen koko Satamat nimisen 14 pääluokan, jonka pääasialliset menoerät ovat Satamien hallinto, liikenne, korjaus ja kunnossapito sekä yhteiset sekalaiset menot. Pääomamenoihin kuuluvat satamien uudisrakennusten ja töiden aiheuttamat menot, käsittäen tuloja tuottavien pääomamenojen pääluokan II luvun sekä eräitä momentteja tuloja tuottamattomien pääomamenojen II luvusta.

Varsinaisten menojen siirto v:sta 1947 oli 1 791 625 mk, määrärahat yhteensä 245 252 546 mk ja menot tilien mukaan 243 984 795 mk. Pääomamenojen siirto v:sta 1947 oli 59 040 303 mk, yhteensä määrärahoja oli 218 128 303 mk, menot tilien mukaan 101 781 330 mk ja siirto v:een 1949 116 871 566 mk.

Yhteenvetona satamalaitoksen kaikista menoista mainittakoon, että siirto v:sta 1947 oli 60 831 928 mk, yhteensä määrärahoja 463 380 849 mk, menot tilien mukaan 345 766 126 mk ja siirto v:een 1949 116 871 566 mk.

Palkkoja maksettiin kaikkiaan 196 160 110 mk ja summa jakautui seuraavasti: sääntöpalkkaiset virat 68 922 685 mk, tilapäinen työvoima ja ylityökorvaukset 38 267 084 mk, työmäärärahoista maksetut tuntipalkat 85 019 806 mk ja työmäärärahoista maksetut kuukausipalkat 3 950 535 mk.
